

HÍRADÓ

IX. ÉVFOLYAM, 6. SZÁM

ÁRA: 1.50 Ft

1965. FEBRUÁR 12.

L. I. Brezsnyev
és N. V. Podgornij hazánkban

A Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának meghívására baráti látogatásra hazánkba érkezett L. I. Brezsnyev, a Szovjetunió Kommunista Pártja-Központi Bizottságának első titkára és N. V. Podgornij, a Szovjetunió Kommunista Pártja Központi Bizottsága Elnökségének tagja, a Szovjetunió Kommunista Pártja Központi Bizottságának titkára.

Magyarországi tartózkodásuk során szovjet vendégeink találkoztak és a két feltehetően érdeklődő kérdésekről bensőséges, elvtársi eszmecsere folytattak Kádár Jánossal, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának első titkárával és a Magyar Szocialista Munkáspárt Politikai Bizottságának tagjaival.

A Magyar Szocialista Munkáspárt Politikai Bizottsága estebédet adott L. I. Brezsnyev és N. V. Podgornij tiszteletére.

L. I. Brezsnyev és N. V. Podgornij elutazott hazánkba.

Koszigin vezetésével szovjet küldöttség utazik a Vietnami Köztársaságba

Moszkvában hivatalosan közölték, hogy a Vietnami Demokratikus Köztársaság kormányának meghívására a közeljövőben szovjet küldöttség utazik a Vietnami Demokratikus Köztársaságba. A küldöttség vezetője: Alekszej Koszigin, az SZKP Központi Bizottsága elnökségének tagja, a minisztertanács elnöke.

A küldöttség tagjai: Jurij Andropov, az SZKP Központi Bizottságának titkára, Jevgenyij Loginov polgári repülésügyi miniszter, Vaszilij Kuznyecov, a külügyminiszter első helyettese, Konsztantyin Versinyin légügyi főmarsall, honvédelmi miniszterhelyettes, Georgij Sidorovics vezérrezdes, a külföldi gazdasági kapcsolatok állami bizottságának elnökhelyettese és Ilja Scserbakov, a Szovjetunió hanoi nagykövete.

Tovább éleződött a feszültség Bonn és Kairó között

A bonni kormány hazahívta a nagykövetét Kairóból Az EAK visszautasítja a bonni fenyegetőzéseket

A kormány azonnali jelentéstételre visszahívta nagykövetét Kairóból — jelentette be von Hase államtitkár újságírók előtt.

Már megelőzően híre terjedt Bonnból, hogy Federer nagykövet „rendkívül borúlátó hangú” távirati jelentést küldött Kairóból s arról értesítette a kormányt, hogy

Nasser elnök nem hajlandó engedni a bonni nyomásnak s nincs kilátás arra, hogy megakadályozhassák Walter Ulbricht február végére tervezett kairói látogatását.

Erhard kancellár sürgös tanácskozássra hívta össze Schröder, Westrick és Krone minisztereket, majd magához kérte a parlamenti pártcsop

portok képviselőit is. A megbeszélésről kiadott kommuniké csak annyit közölt, hogy a tanácskozás résztvevői egyetértettek a helyzet megítélésében s a kancellár bejelentette, hogy a kairói nagykövetet jelentéstételre Bonnba rendelték.

Von Hase államtitkár sajtóértekezletén hangsúlyozta, hogy „a helyzet rendkívül súlyos”, majd kijelentette, hogy a kormány csak Federer nagykövet szóbeli jelentésének meghallgatása után dönt majd a teendő lépésekről. „A kormány mindenesetre rendkívül komolyan tartja a helyzetet” — mondotta von Hase, majd hozzátette: Walter Ulbricht látogatása súlyos változásokat von majd maga után az NSZK és az EAK viszonyában.

A Kairóból a Német Demokratikus Köztársaság fővárosába érkezett legújabb hírek arról tanúskodnak, hogy az EAK hivatalos körök határozottan visszautasítják azokat a bonni fenyegetőzéseket, amelyekkel a nyugatnémet kormány vissza akarja rettenteni az EAK-ot Walter Ulbricht meghívásától. Ugyanakkor tovább szövegnék a baráti együttműködés szálai az EAK és az NDK között, aminek szédes bizonyítéka, hogy három gazdasági egyezményt parafáltak Kairóban, amelyet a két állam kötött egymással.

Az Egyptian Mail hangsúlyozza, hogy Walter Ulbricht egy olyan állam első embere, amely nem talajon létezik, „még akkor is, ha Nyugat-Németország ezen felháborodik és elutasítja ennek az államnak az elismerését”... „Ha Nyugat-Németország most arra szánja el magát, hogy valamilyen drámai akciót kezdeményez ellenünk, biztoshet benne, hogy ennek csupán egy Bonn-ellenes egységes arab front lenne az eredménye.”

Johnson:

Remélem, hogy még az idén a Szovjetunióba utazom és a szovjet kormány vezetői is ellátogatnak az Egyesült Államokba

Az amerikai elnök sajtóértekezleten megerősítette a látogatáscsere tervét

Johnson elnök felszólalt egy diszvacsorán. Az elnök beszédében hangoztatta, hogy szeretne kifejtetni „néhány gondolatot arról, mi a jelentősége ezeknek a napoknak az Egyesült Államok életében”. Egyebek között kijelentette: — A múlt hónapban a kongresszus ülésén felszólalva kifejeztem azt a reményemet, hogy a Szovjetunió új vezetői esetleg ellátogatnak országunkba, hogy lássanak bennünket, találkozzanak velünk.

— Örülök — folytatta —, hogy ez a reményem aktív, építő, és remélem, gyümölcsöző figyelemre és érdeklődésre talál a szovjet kormánynál. Megvan az okom rá, hogy feltételezem: a szovjet vezetőség üdvözlő szovjetunióbeli látogatásomat, és én is örömmel tennék ilyen utazást. Remélem, hogy esetleg az év végéig sor kerülhet erre a látogatáscsere.

Johnson elnök csütörtökön meglepetésszerű sajtóértekezletet tartott a Fehér Házban. Először előre elkészített nyilatkozatot olvasott fel, amelyben belpolitikai kérdésekkel foglalkozott, majd válaszolt az újságírók kérdéseire.

Az elnököt arra kérték, hogy beszéljen bővebben előző nap este elhangzott kijelentéséről, hogy reméli:

még az idén a Szovjetunióba látogat, s Amerikában láthatja vendégül a szovjet vezetőket.

Johnson kijelentette, hogy előző napi nyilatkozatához nincs mit hozzátennie, s közölte, hogy ebben a kérdésben jelenleg szovjet-amerikai tárgyalások vannak folyamat-

ban, s amint ezek a megbeszélések befejeződnek, eredményeit nyilvánosságra hozza.

Washingtonban nagy jelentőséget tulajdonítanak az elnök nyilatkozatának, megjegyzi, hogy kölcsönös magas szintű látogatásokra vonatkozó szovjet-amerikai megbeszélések kedvező mederben folyhatnak, ha az elnök jónak látta, hogy már reményét hangoztassa, hogy még ebben az esztendőben a Szovjetunióba látogat.

Johnson sajtóértekezleten megkérték, kommentálja De Gaulle francia elnök sajtóértekezletén elhangzott javaslatát arról, hogy

tartsanak öthatalmi tanácskozást a Kínai Nép-

köztársaság bevonásával az ENSZ strukturális megváltoztatására.

Johnson kitért a határozott válasz elől, s csak annyit mondott, hogy „jelenleg tanulmányozzák a javaslatot”. Előzőleg azonban a külügyminisztériumból olyan értesülések szivárogtak ki, hogy az amerikai kormány nem lelkesedik De Gaulle javaslatáért. Ezt a benyomást erősítette meg az elnök is, amikor sajtóértekezletén még hozzátette, hogy véleménye szerint nem az ENSZ strukturájával vannak a bajok.

Johnson több kérdést kapott a dél-vietnami helyzettel kapcsolatban. Ezek elől azonban kitért annak hangoztatásával, hogy meg kell várni, amíg speciális megbízottja, Bundy, részletes információkkal visszatér Saigontól. Újra nyomatékosan kijelentette, hogy a legutóbbi események nyomán

„nincs változás” az Egyesült Államok dél-vietnami politikájában,

valamint világossá tette: az Egyesült Államok kormánya el van szánva arra, hogy folytassa a dél-vietnami szennyesháborút.

Májusban Bécsben találkozik a négy nagyhatalom külügyminisztere

Az osztrák külügyminisztérium bejelentette, hogy az osztrák kormány meghívta Gromiko szovjet, Rusk amerikai, Stewart angol és Couve de Murville francia külügyminisztert, vegyenek részt az Osztrák Államszerződés aláírásának 10. évfordulója alkalmából május 15-én Bécsben rendezendő ünnepségeken.

A külügyminisztérium közlése szerint a „négy nagy” külügyminisztere a meghívást elfogadta.

Más államoknak is rendelkezésére bocsátják a szovjet-amerikai atomegyüttműködés eredményeit

A Szovjetunió és az Egyesült Államok atomtudásai együttműködnek a tengervíz-sótalanítási eljárások kidolgozásában — jelentették be hivatalosan Bécsben az ENSZ nemzetközi atomenergia-ügynökségének központjában. A két atomnagyhatalom képviselője közölte: az egyezmény alapján kibontakozó tudományos és technikai együttműködésről szóló dokumentumokat s a két ország tudósai közötti személyes tapasztalatcsere eredményeit az ügynökség révén a többi tagállam rendelkezésére bocsátják.

Elmarad Wilson amerikai útja

Bizonyossá vált, hogy Wilson brit miniszterelnök február 10–12-ére tervezett amerikai és kanadai útját elhalasztják

A miniszterelnök korábbi tervek szerint felszólalt volna az ENSZ-közgyűlésében,

melynek ez időre tervezett ülését időközben elhalasztották. A látogatás elmaradásának fő oka azonban kinosabb. Az amerikaiak értesítésére adták a brit kormánynak, hogy amíg nem tárgyal Erhard nyugatnémet kancellárral, és nem sikerült megegyezni a NATO atomerejére vonatkozó új angol tervekről, amíg De Gaulle elnökkel sem jött létre komoly francia-brit, eszmecsere, addig Washington sincs sok tárgyalónivalója. Az eset annál kinosabb, mert Couve de Murville francia külügyminiszter február 17-én elutazik Washingtonba és több napos tárgyalásokat folytat.

A szovjet ipar termelése 7,1 százalékkal, a mezőgazdaságé 12 százalékkal növekedett tavaly

Moszkvában közzétették a szovjet központi statisztikai hivatal jelentését az 1964. évi népgazdasági terv teljesítéséről. A jelentés szerint a társadalmi össztermék 1964-ben hét százalékkal haladta meg az előző évit, a nemzeti jövedelem több mint hét százalékkal növekedett.

Az egész ipari termelés volumenét és a legtöbb fontos iparcik termelését tekintve, az 1964. évi tervet teljesítették. A leggyorsabb ütemben — 15 százalékkal — a vegyipar termelése növekedett.

Egy év alatt a Szovjetunióban 600 nagy ipari objektumot helyeztek üzembe és 34,8 milliárd rubelt fordítottak beruházásokra.

Az elmúlt évben nőtt a mezőgazdasági termékek hozama. Ezt a kedvező időjárási viszonyok is elősegítették. Országos viszonylatban teljesítették a gabona, a cukorrépa, a burgonya, a gyapot és más növényfajták felvásárlási tervét. Az állattenyésztésre nagyon sú-

Gbenye terve a kongói kérdés megoldására Zendülés Katangában

Gbenye, a Kongói Nemzeti Felszabadító Mozgalom Algírban tartózkodó egyik vezetője sajtóértekezleten ismertette a kongói kérdés megoldására vonatkozó tervét. Ennek értelmében haladéktalanul szabadon kell bocsátani Gizangát, valamint a Léopoldville-i rendszer által letartóztatott más politikusokat, azonnal ki kell vonni Kongóból a külföldi zsoldosokat, valamint a belga és amerikai haderőket, az Afrikai Egység Szervezetének ténymegállapító bizottságot kell küldenie Katangába, hogy foglalkozzon azokkal a belga és amerikai mesterkedésekkel, amelyek célja: újból elszakítani Kongótól Katangát. Gbenye szerint a kongói kérdés rendezéséhez tartozik egy bizottság létrehozása, amely eljárna Lumumba és a többi kongói hazafi gyilkosai ellen.

Végül a kongói kérdés megoldásának feltételei között jelelte meg Gbenye a kongói forradalmi kormány kibővítését olyan politikussal, akik a még fel nem szabadított kongói területeken élnek és a nép bizalmát élvezik. Gbenye hangoztatta, hogy mozgalmal a forradalmi kormány kibővítésétől számított hat hónapon belül, az ENSZ által kiküldött megfigyelő bizottság ellenőrzése mellett, választásokat kíván tartani.

Buteflika algériai külügyminiszter az ENSZ-nél működő újságírók előtt kijelentette, hogy kormánya továbbra is erkölcsi és anyagi támogatást nyújt a függetlenségért és egyességért harcoló kongói népnek.

A Csombe-kormány immár tizenhét hónapja nem küldte meg sem a rendőrség, sem az állami alkalmazottak fizetését. A rendőrség emiatt először Kongolo városban lépett sztrájkba, s a zendülők letartóztatták Ilunga tartományi főnököt. Az állami alkalmazottak és az útépítő munkások csatlakoztak a sztrájkhoz. Erős a nyugtalanság Albertvilleben és környékén is.

A kenyai fővárosban véget ért az Afrikai Egység Szervezetének a kongói megbékélés elősegítésére hivatott ad hoc bizottsága kétnapos ülése. Elhatározták: albizottságot küldenek Léopoldville-be, Brazzaville-be és Usumburába a politikai helyzet tanulmányozására és az ad hoc bizottság utazásának előkészítésére.

A bizottság ezenkívül elhatározta, hogy Nairobin tartandó ülésére „a nemzeti megbékélés előmozdítására” meghívja a Léopoldville-i kormány képviselőit és a kongói felkelők vezetőit vagy azok képviselőit.

Gbenye és külügyminisztere Algírától érkezett vissza Kairóba. Az egyiptomi elnökkel folytatott tanácskozás után Gbenye tájékoztatta az újságírókat a legújabb kongói fejleményekről.

Leleplező nyilatkozatot tett Henri Spaak belga külügymi-

niszternek arról a próbálkozásáról, amellyel igyekezett árulásra bírni a kongói forradalmi vezetőit. Elmondotta, hogy a belga külügyminiszter feljárnította a kongói miniszterelnöki bársonyszéket, ha a forradalmi kormány tagjai az ország gazdasági erőforrásait kiszolgáltatják Belgiumnak.

Az EAK visszahívta Kongóból Léopoldville-i nagykövetségének személyzetét, ami — az UPI tájékoztatása szerint — esetleg a hivatalos szakítás előjártéka, s egyben bevezetése lehet annak, hogy az EAK diplomáciailag elismeri a Gbenye-vezette kongói népi kormányt.

Nasser elnök fogadta Christophe Gbenyét, a kongói forradalmi kormány elnökét és Thomas Kanát, a kormány külügyminiszterét — jelenti a MEN-hírvivőnkétség. A megbeszélésen jelen volt Mohamed Fajek, Nasser elnök afrikai tanácsadója.

Gbenye és külügyminisztere Algírától érkezett vissza Kairóba. Az egyiptomi elnökkel folytatott tanácskozás után Gbenye tájékoztatta az újságírókat a legújabb kongói fejleményekről.

Leleplező nyilatkozatot tett Henri Spaak belga külügymi-

niszternek arról a próbálkozásáról, amellyel igyekezett árulásra bírni a kongói forradalmi vezetőit. Elmondotta, hogy a belga külügyminiszter feljárnította a kongói miniszterelnöki bársonyszéket, ha a forradalmi kormány tagjai az ország gazdasági erőforrásait kiszolgáltatják Belgiumnak.

Az EAK visszahívta Kongóból Léopoldville-i nagykövetségének személyzetét, ami — az UPI tájékoztatása szerint — esetleg a hivatalos szakítás előjártéka, s egyben bevezetése lehet annak, hogy az EAK diplomáciailag elismeri a Gbenye-vezette kongói népi kormányt.

Nasser elnök fogadta Christophe Gbenyét, a kongói forradalmi kormány elnökét és Thomas Kanát, a kormány külügyminiszterét — jelenti a MEN-hírvivőnkétség. A megbeszélésen jelen volt Mohamed Fajek, Nasser elnök afrikai tanácsadója.

Gbenye és külügyminisztere Algírától érkezett vissza Kairóba. Az egyiptomi elnökkel folytatott tanácskozás után Gbenye tájékoztatta az újságírókat a legújabb kongói fejleményekről.

Leleplező nyilatkozatot tett Henri Spaak belga külügymi-

niszternek arról a próbálkozásáról, amellyel igyekezett árulásra bírni a kongói forradalmi vezetőit. Elmondotta, hogy a belga külügyminiszter feljárnította a kongói miniszterelnöki bársonyszéket, ha a forradalmi kormány tagjai az ország gazdasági erőforrásait kiszolgáltatják Belgiumnak.

Az EAK visszahívta Kongóból Léopoldville-i nagykövetségének személyzetét, ami — az UPI tájékoztatása szerint — esetleg a hivatalos szakítás előjártéka, s egyben bevezetése lehet annak, hogy az EAK diplomáciailag elismeri a Gbenye-vezette kongói népi kormányt.

Nasser elnök fogadta Christophe Gbenyét, a kongói forradalmi kormány elnökét és Thomas Kanát, a kormány külügyminiszterét — jelenti a MEN-hírvivőnkétség. A megbeszélésen jelen volt Mohamed Fajek, Nasser elnök afrikai tanácsadója.

Gbenye és külügyminisztere Algírától érkezett vissza Kairóba. Az egyiptomi elnökkel folytatott tanácskozás után Gbenye tájékoztatta az újságírókat a legújabb kongói fejleményekről.

Leleplező nyilatkozatot tett Henri Spaak belga külügymi-

niszternek arról a próbálkozásáról, amellyel igyekezett árulásra bírni a kongói forradalmi vezetőit. Elmondotta, hogy a belga külügyminiszter feljárnította a kongói miniszterelnöki bársonyszéket, ha a forradalmi kormány tagjai az ország gazdasági erőforrásait kiszolgáltatják Belgiumnak.

Az EAK visszahívta Kongóból Léopoldville-i nagykövetségének személyzetét, ami — az UPI tájékoztatása szerint — esetleg a hivatalos szakítás előjártéka, s egyben bevezetése lehet annak, hogy az EAK diplomáciailag elismeri a Gbenye-vezette kongói népi kormányt.

Nasser elnök fogadta Christophe Gbenyét, a kongói forradalmi kormány elnökét és Thomas Kanát, a kormány külügyminiszterét — jelenti a MEN-hírvivőnkétség. A megbeszélésen jelen volt Mohamed Fajek, Nasser elnök afrikai tanácsadója.

Gorskov admirális az MLF-ről

Sz. Gorskov admirális, a szovjet haditengerészeti flotta főparancsnoka nyilatkozott a Za Rubezsom című szovjet külpolitikai hetilapnak a NATO sokoldalú atomműveiről. Mítosznek nevezte azt az állítást, hogy a sokoldalú atomerő biztosítja a NATO-flotta stratégiai fölényét és sérthetlenségét.

„Szeretném aláhúzni — írja Gorskov admirális —, hogy a szovjet flotta figyelemmel kíséri a rakétákkal felszerelt tengeralattjárók mozgásait, ismeri tartózkodási helyüket, és ezekre a célokra irányozva tartja több megatonnással robbanófejű rakétáit. És ha a Szovjetunió flottája számára ez nem erőt felül feladat, akkor mit lehet mondani azokról a nézetekről, amelyek szerint a többoldalú atomerő tengerjáró hajói kivonhatják magukat az atomvisszacsapás elől. E hajókat sokkal könnyebb felfedezni, szüntelenül követni mozgásukat.”

A politikai érvekkel foglalkozva, amelyeket az MLF szerzői hangoztatnak, Gorskov admirális részletesen elemezte azt a sűrűn hangoztatott nézetet, amely szerint a többoldalú atomerő „hatásos eszköz az atomfegy-

verek elterjedése ellen”, és „biztosítja az atomfegyver alkalmazásának kollektív ellenőrzését”. „A Szovjetunió és a szocialista tábor számára azonban végősoronyként, hogy a határozat meghozatalánál ki tartotta kezét a »biztosíték« és ki a »ravaszon«. Az első felfedezett rakéta, amelyet e hajókról lőttek ki a szocialista tábor országai ellen, elkerülhetetlenül és visszavonhatatlanul hatalmas válaszcsoportot hív ki. Válaszcsoportot minden ország flottájára, amely képviselteti magát e kaméleonhajók személyzetében. Ismétlem: függetlenül attól, milyen álláspontot foglaltak el az egyes nemzetiségi kontingensek az atomfegyver alkalmazásának kérdésében!”

Gorskov admirális hangsúlyozza, hogy e körülményeket szemmel láthatóan jól értik több állam vezetői, akiket meghívtak az MLF-ben való részvételre. Értik, hogy az igazi cél nem az atomfegyverek elterjedésének korlátozása, hanem Nyugat-Németország atomfegyverezése, és nem kevésbé a felelősség csökkentése: hogy a visszacsapás erejéből több jusson más országoknak, és kevesebb az Egyesült Államoknak.

Nyugat-Németország plutóniumot gyárt háborús célokra

Klaus Fuchs professor, az NDK rossendorfi atomfizikai intézetének helyettes igazgatója, az atomenergia békes felhasználásának kérdéseivel foglalkozó tudományos tanács tagja, a drezdai Sächsishe Zeitung című lapnak adott nyilatkozatában arról tájékoztatta a közvéleményt, hogy a nyugat-németországi Karlsruheban plutóniumot gyártanak háborús célokra.

— A karlsruhei atomkutató központban több célra alkalmas reaktor működik — mondotta a professor. — Jellemző, hogy e több cél egyikeről az illetékesek hallgatásba burkolóznak. A szakirodalomból ismert adatok alapján azonban teljesen világos, hogy a megfelelő dúsító berendezések csak akkor látják hasznát, ha azt katonai célokra szolgáló plutónium előállítására

használják. Ez azt jelenti — mutatott rá dr. Fuchs —, hogy Karlsruheban 1968-tól kezdve annyi hasadóanyagot lehet előállítani, amennyi évente hat, Nagaszakiban ledobottéhoz hasonló atombomba gyártásához elegendő. (Egy ilyen bomba hatóereje 20 kilotonna robbanóanyagok felel meg.) Örülni látszik minőségét az NDK határán létesítendő atomkannazár Tretner-féle tervét, hangoztatta: teljesen ostoba dolog azt hinni, hogy ez a terv védelmi célokra szolgál, mint ahogy a nyugatnémet militaristák állítják. A terv megvalósulása hosszú időre lehetetlennek tenné a német újraegyesítést, de a legfőbb veszély mindenekelőtt abban rejlik, hogy egy akna véletlenül is felrobbanhat, s a robbanás háborúba sodorhatja mindkét Németországot, sőt világmérgetű atomháború okozójává válhat.

Az atomkannák „voltaképpen atombombák, amelyeket házakban vagy raktárakban helyeznének el, hogy megfelelő időpontban felrobbantsák őket. Hasonlóan működnek, mint az 1945-ben Hirosimára és Nagaszakira ledobott bombák, csakhogy radioaktív hatásuk sokszorosan felülmúlja azokét. A professor végül kijelentette, hogy a Német Demokratikus Köztársaságban nincsenek olyan berendezések, amelyeknek segítségével katonai célokra felhasználható hasadóanyagokat gyárthatnának.

A bonni kormány sietve reagált Klaus Fuchs professzor leleplezésére. A tudományos kutatások ügyei bonni miniszteriumának szövegíróje tagadta Fuchs professzor megállapításait, s azt állította, hogy a karlsruhei atomkutató központ „kizárólag az atomenergia békes felhasználásának munkaközpontja”.
— A bonni kormány sietve reagált Klaus Fuchs professzor leleplezésére. A tudományos kutatások ügyei bonni miniszteriumának szövegíróje tagadta Fuchs professzor megállapításait, s azt állította, hogy a karlsruhei atomkutató központ „kizárólag az atomenergia békes felhasználásának munkaközpontja”.

Tervszerűbbé teszik a munkaerő-gazdálkodást Munkaközvetítési kötelezettség — Vidékiek Felmentés — Munkaalalom, munkahelycsere Mi az új az új rendelkezésben?

A munkaügyi miniszter és a Fővárosi Tanács vb-elnökének új rendelete a munkaközvetítés szabályozásáról január 1-én lépett életbe.

Az eddig érvényben volt szabályokhoz képest, mi az új ebben a rendelkezésben — kérdeztük a Fővárosi Tanács munkaügyi osztályán.

— A régi rendelkezésekben még nem szerepelt, hogy minden vállalatnak, intézménynek jelenleg kell a tanács munkaügyi osztályán, ha tényleg több dolgozót akarnak elbocsátani — mondták. — A munkaközvetítő irodák ezeket a dolgozókat szakképzettségüknek megfelelően igyekeznek elhelyezni. A létszámváltozás figyelemmel kísérése igen fontos, hiszen munkaát-szervezés miatt egyes helyeken esetleg feleslegessé válnak képzett szakmunkások, más vállalatoknál pedig éppen ilyeneket keresnek.

— Új intézkedés, hogy az üzemek és vállalatok kötelesek negyedévenként előre közölni a dolgozók létszámának várható alakulását. Így a tanács munkaügyi osztálya és a munkaközvetítő irodák tervszerűbben oszthatják el a munkára jelentkezőket.

— Az új rendelet betartását szigorúan ellenőrizzük. Erre nagy szükség van, mert a múltban sok volt a szabálytalanság. Például 1964-ben megvizsgáltuk 124 vállalat munkaerőgazdálkodását, s kiderült, hogy ezek 710 esetben mellőzték a munkaközvetítő szerveket. Ezeknek a vállalatoknak együttvéve több mint 25 ezer üres munkahelyet kellett volna bejelenteniük, de csak 18 ezret jelentettek, a többire „kaputól”, vagy más forrásból vettek fel dolgozókat. Például a Csémege Édesipari Vállalat 47 nem közvetített dolgozót alkalmazott közvetítés nélkül. A Textil Mintagyártó Vállalat egyetlen dolgozót alkalmazott az Egyetemi Nyomda pedig 111 dolgozót vett fel és csak 4-et közvetítő útján — holott a munkaközvetítő irodák a legtöbb munkahelyre megfelelő képzettségű munkavállalókat tudtak volna irányítani. Az ilyen szabálytalanságok elkövetői ellen az új rendelet életbelépése óta szigorúan eljárunk.

Mely munkaterületeken adható felmentés a közvetítési kötelezettség alól?

— Néhány területen égető munkaerőhiány van, ezért kényszerülünk az új rendelkezésbe kivételeket is tenni. Ilyen terület elsősorban az építőipar, az építőanyagipar, a közművek (csatornázás), a kohászati anyagellátó vállalat, általában azok a munkahelyek, ahol nehéz fizikai munkát kell végezni. Ilyen munkahelyekre

még vidéki lakos is felvehető, ha Budapest lakó jelentkező nem akad. (Vidékieknek számít az is, akinek Budapesttől csak ideiglenesen bejelentett lakása van.)

Ha már a vidékiekről is szó esett; előfordul, hogy a vidékről érkezők szívesen vállalnak munkát ott, ahová közvetítik őket, vagy ahol közvetítésre nincs szükség, de sokan néhány hét múlva elhagyják munkahelyüket, akkor már fővárosi munkahelyről — nekik jobban megfelel — más vidékiek alkalmazására nem jogosult fővárosi munkahelyre vándorolniak.

— A kötelező munkaközvetítés korlátok közé szorítja ezt a fajta munkahelycsere is. Ezenkívül az új rendelet figyelembe veszi a Munka Törvénykönyve módosított rendelkezé-

seit is: ha a dolgozó jogszáblayoknak meg nem felelően hagyja el munkahelyét, számos kedvezmény megvonásával kell számolnia, és az sem biztos, hogy máshol felveszik.

Utolsó kérdésünk: ez idő szerinti hol van leginkább munkaerőhiány?

— Most is főként férfi segédmunkásokat keresnek. Kevés a takarító, valamint az igazán jó gyors- és gépirőnök. Itt említyük meg, hogy a műszaki (mérnök, technikus, műszaki rajzoló, stb.), valamint az adminisztratív dolgozók az új rendelkezés értelmében szintén továbbra is csak a munkaközvetítő irodák útján helyezkedhetnek el. Ennek betartását is sokkal szigorúbben ellenőrizzük az idén, mint a múltban.

Megkezdődtek az előkészületek az idei Budapesti Nemzetközi Vásárra Eddig harminc ország jelentette be részvételét

Bár még aránylag messze van május 21., a Budapesti Nemzetközi Vásár nyitására napja, az előkészületek már megkezdődtek a ligeti vásárosházban. A főbejáratnál felszedték a újra betonozták a járdát, a régi korszerűtlen irodaépület-sort pedig lebontották, helyén a hazai kiállítók részére épül egy modern pavilon. Az új kiállítási terület épület a főbejárat mellett gyermekmegőrző helyén lesz; jelenleg már az épület vaszerkezete állt fel.

Nemcsak új pavilonokat építenek, a régiakat korszerűsítik. A Vásárrendező Irodán is készülnek a nemzetközi találkozóra. Eddig 30 ország jelentette be részvételét, közülük 22 hivatalosan vesz részt a vásáron. A külföldiek legszebb, legmodernebb termékeit hozzák Budapestre, s ebben a vetélkedésben a magyar ipar sem akar lemaradni. A vásáron mintegy ezer vállalat vesz részt, legkiválóbb gépeivel, berendezéseivel. A magyar pavilonokban teljes lesz a szakosítás, s a legnagyobb gondot és figyelmet a kiemelkedő iparágak

termékeinek bemutatására fordítják a rendezők.

A Budapesti Nemzetközi Vásár előkészületeiben fontos szerepet játszanak a külkereskedellemmel, az exporttal kapcsolatos feladatok. Ennek megfelelően nagy gondot válogatják össze a kiállításra kerülő gyűjteményeket. Az előző éveknek megfelelően külön bizottságokat hoztak létre a vállalatok terméklisztáinak elbírálására.

A BNV jelentősége évről évre növekszik. Külföldi és hazai kiállítók újabb helyet kérnek termékeik bemutatására. A vásár jelenlegi, 260 ezer négyzetméteres alapterülete már kevés. Ezt a problémát a rendelkezésre álló hely jobb kihasználásával igyekeznek enyhíteni. A könnyűipari pavilont például újjszerű technikai megoldásokkal kétszintűvé alakítják át, s a vásár idejére felállítanak öt, fából készült pavilont is. Ezzel 1500 négyzetméternyi fedett kiállítási területet nyernek.

A külföldi vendégek, illetve a kiállítók kalauzolására és szakmai beszélgetések közvetítésére több mint száz tolmácsot képeznek ki.

24 ország 30 nagyvárosában szállnak le a MALÉV gépei

A MALÉV 1963-ban 84 132, 1964-ben 131 064 utast szállított nemzetközi járatain — köztölték a vállalat szombati sajtótájékoztatóján. Tavaly a többi között közvetlen összeköttetést létesítettek Budapest és Milánó között, három idényjáratot is indítottak, amelyek a magyar főváros és Bratislava, Kosice, München között szállították az utasokat. Nemzetközi vonalai nagy részén a szezon időszakában „telt ház” volt.

Az újságírók kérdéseire válaszolva Hűvös Sándor vezérigazgató elmondta, hogy jelenleg harmincnyolc külföldi légiforgalmi társaság vezérképviseelője a MALÉV és további hatvanötlet áll szerződéses viszonyban. Az Aeroflot, a CSA, az Interflug, a LOT, a Tabso és a Tarom vezetőivel már megtárgyalták az április 1-én életbe lépő nyári menetrend tervezését. Az előzetes tervek szerint a barátai országok fővárosai között naponta biztosítják a légi összeköttetést. A Budapest—Berlin vonalon heti 14 járatot indítanak. Moszkvába naponta indulnak gépek, Prágába pedig hetenként 11-szer. Újdonság lesz, hogy a MALÉV hetenként kétszer indít gépet Kijevbe.

A tavalyi tapasztalatok alapján a Budapest—Brüsszel vonalon a Sabenával közösen, hetenként hat alkalommal indítanak járatot, Budapest—London között pedig három MALÉV-járatot közlekedtetnek majd. Eddig a Párizsba

repülő gépek minden alkalommal leszálltak Frankfurtban. Az új menetrend szerint hetenként kétszer indult célját Frankfurtba s lesz olyan gép, amely Budapesttől Párizsig szállás nélkül teszi meg az utat, így a két főváros 60 perccel „közelebb” kerül egymáshoz. A MALÉV történetében először indítanak menetrend szerű éjszakai járatot, mégpedig a Budapest—Berlin—

Koppenhága—Stockholm—Helsinki vonalon. Távlatok új közlekedési járat indításáról, állomásai Nicosia, Damaszkusz és esetleg Beirut lennének. A turistaforgalom igényeinek kielégítése érdekében Budapest és a nagy külföldi üdülőhelyek, így például Dubrovnik között, közvetlen járatok szervezését tervezik. Az eddigi program szerint április 1-től 24 ország 30 nagyvárosában szállnak le a MALÉV gépei.

Teherforgalmuk is jelentősen növekszik: tavaly 51 százalékkal szállítottak több árut, mint 1963-ban. A HUNGAROFRICT áruival több külön-gépet is indítottak, így például még a sarkkörhöz közel fekvő Ouluba is.

A Ferihegyi repülőtér bővítését megkezdték, a szezon kezdetére már nagyobb terület áll az utasok rendelkezésére. Megeősítették a tájékoztató szolgálatot is, így például először alkalmazták majd a televíziós informátorokat.

Johnson jelentése a leszerelési és a fegyverzetellenőrzési hivatal tevékenységéről

Johnson elnök a kongresszus elé terjesztette jelentését az amerikai leszerelési és fegyverzetellenőrzési hivatal 1964-es tevékenységéről.

Beszámolójában több általános kijelentést tesz arról, hogy haladéktalanul meg kell oldani a fegyverzet ellenőrzésének problémáját, továbbá rámutat az atomfegyverek terjedéséből származó veszélyre s arra, hogy a háború értelmetlen napjainkban, a nukleáris fegyverek korában. Kiemeleli, hogy

az atomfegyver-tartalékok halmozása nem növelheti a nemzetbiztonságot. Ugyanakkor hangsúlyozza, hogy mind belpolitikai, mind nemzetközi szempontból „rendkívül bonyolult és nehéz” probléma megoldani a fegyverzet ellenőrzését.

Johnson jelentése ismerteti a genfi tízennyolchatalmi leszerelési tárgyalásokat és azo-

kat az amerikai javaslatokat. Ezek a javaslatok az amerikai álláspont alapján szolgáltak a tízennyolchatalmi bizottság 1964. évi tárgyalásain. Az Egyesült Államok elnöke jelentésében maga is elismeri, hogy

a sokoldalú NATO-atomerő megteremtésére vonatkozó javaslat, amelyhez olyan szenvedéllyel ragaszkodik az Egyesült Államok, csak megnehezítette az atomfegyverek további terjedésének megakadályozásáról folytatott genfi tárgyalásokat.

Az amerikai képviselőház külügyi bizottsága kedden, 24. szavazattal kettő ellenében meghatalmazta Johnson elnököt, hogy az 1966—1969-es költségvetési évekre 55 milliárd dollárt fordítson a leszerelési és fegyverzetellenőrzési hivatal tevékenységének előmozdítására.

Az indonéz nagykövet sajtótájékoztatója

Sajtófogadás volt az indonéz nagykövetségen. Sarino Mangunpranoto, az Indonéz Köztársaság budapesti nagykövete tájékoztatta a magyar sajtó munkatársait Indonézia ENSZ-ből való kilépésének okáról, s arról a fenyegetésről, amely Malaysia területéről Indonézia ellen irányul.

— Indonézia ENSZ-ből való kilépésének visszhangjaként különböző, sokszor téves nézetek és vélemények alakultak ki, az emberek találgalják vagy félremagyarázzák annak okait — mondotta bevezetőül a nagykövet. A kilépés egyedüli oka a Malaysia államszövetségnek, ennek a neokolonialista tákolmányának a Biztonsági Tanácsba való felvétele volt. Az indonéz nagykövet utalt azokra az erőfeszítésekre, amelyeket Indonézia kormánya tett, hogy tárgyalások útján rendezze a térségben támadt vitás kérdéseket.

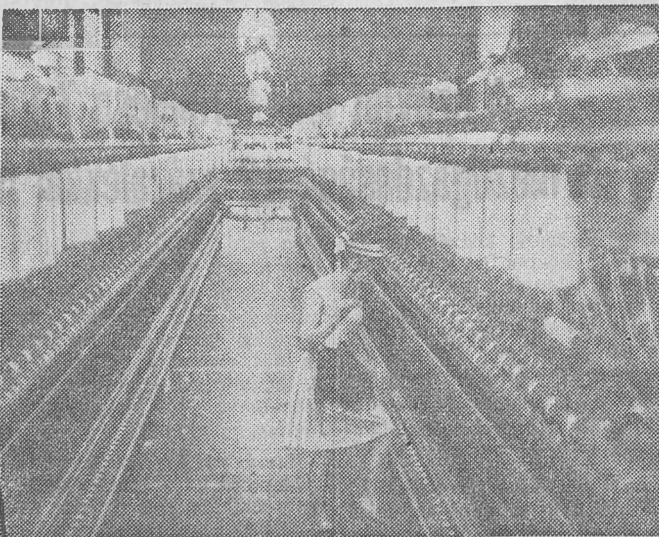
A nagykövet elmondta, hogy a Biztonsági Tanács tagjává lett államszövetség az angol-amerikai imperializmus eszköze. Magatartása nem felel meg az ENSZ

alapokmányának, hiszen a békét fenyegető veszélyt, feszültséget idézett elő a térségben és testvérháborút Észak-Borneón. — Indonézia ezért, határozott tiltakozását az ENSZ-ből való kilépésével fejezte ki. Indonézia nem azért lépett ki az ENSZ-ből, mert háborúra készül — hangoztatta. Az indonéz külpolitika változatlan marad, a köztársaság mindig magasra emeli az emberi jogok zászlaját, amelyeket az ENSZ is magának vall, követi a nemzetközi normákat, és teljesíteni akarja nemzetközi kötelezettségeit.

Kérdésekre válaszolva az indonéz nagykövet szolt azokról a fenyegető imperialista hadmozdulatokról és csapatösszevonásokról, amelyek Malaysia térségében Indonézia ellen irányulnak, s elmondta, hogy az indonéz nép felkészült minden eshetőségre, hogy megvédhesse függetlenségét. E harcában Indonézia nepe bízton számít és számíthat a világ haladó erőinek támogatására.

A jelenlévőknek ezután Indonézia mai életéről készült filmet vetítettek.

A felszabadulási munkaverseny a Hazai Fésűsfonóban

A Hazai Fésűsfonó- és Szövőgyárban a fonoda kezdeményezésére indult felszabadulásunk 20. évfordulója tiszteletére a munkaverseny. A fonoda dolgozói felajánlották, hogy bár a rekonstrukciós munkák még tartanak, a felemelt termelési tervet száz százalékra teljesítik, és kiváló minőségű termékek gyártására törekednek. Minden üzemrészt felajánlást tett, így az egész gyár minden dolgozója részt vesz a felszabadulási munkaversenyben. Képiünkön: Most kapott gépek segítségével készül a fonal.

Egy zárkafelelős tapasztalatai

A zárka, amelynek Sinkó István elítelt a felelőse, nyolc személyes. Atlag életkoruk harminc év. Ez a nyolc ember, különböző iskolai végzettségű, képességű, különböző világszemléletű, különböző gondolkodású. A zárkafelelős egyik alapvető feladata az, hogy a kötelező magatartási szabályok egyértelmű felfogására tanítsa őket. Ahol ez sikerül, ott nincs baj a zárkában: nem torzsalkodnak, nem veszekednek egymással a zárkatársak. Egyöntetűen megtartják a rendet,

Sinkóéknál az utóbbi időben nem volt különösebb probléma. Pedig amikor másfél évvel ezelőtt öt jelölték a zárkafelelős posztjára, a zár-

katársak nem fogadták valami nagy lelkesedéssel. A fiatalabbak azért, mert ők a fiatalabbak, az idősebbek meg azért, mert ők az idősebbek — megpróbálták elengedni a fülük mellett a zárkafelelős intelmeit. Sinkót az első napokban nem akarták elismerni vezetőnek, ez abban is megnyilvánult, hogy mindenki parancsolgatni akart, és nem javasolni, mint ahogy illő. Határozottan kezdtek követelőzni egymástól. Sinkó nem hagyta eluralkodni ezt az állapotot.

— A zárkafelelős én vagyok — lépett fel erőlyesen —, itt az kell legyen, amit a letartóztatottakra a kötelező magatartási szabályok előírnak.

Rend és fegyelem lett a zárkában

és ezt nem hánta meg egyikük se, mert nemrég az év végi szemlén a kiváló zárkarand elismerésképpen harminchárom perc beszélőhosszabításban részesültek a zárka lakói.

Jó volt ez a kedvezmény, a hozzártatózókkal való hosszú beszélgetés. Megnyugodtak a kedélyek.

— Volt olyan a zárkában — mondja a zárkafelelős —, hogy behúzódtam a sarokba, és hallgatott egész idő alatt. Többen felsóhajtottak: hej, ha kint lehetnék, most elmennék ide meg oda... — az ilyen ábrándozót leintették a többiek, de nézeteltérés nem volt komolyabb mostanában.

— És régebben?
— Régebben volt néhány hangoskodó, aki azt tartotta:

a zárkában többen tanulnak,

ő maga is, és igen jó eredménnyel. Azután ismét a zárka „magánéletére” terelődött a beszéd.

Viccelődés is gyakran folyik a zárkában. A zárkafelelős azonban csak addig engedti ezt a tréfálkozást, amíg látja, hogy nem lehet baj belőle.

Elmondta, hogy volt a zárkájukban két olyan személy, akik egy munkahelyen dolgoztak, s ott támadt valami nézeteltérés közöttük. Emiatt fenn a zárkában se valami jó szemmel nézték egymást. Beszéltek, szóltak egymáshoz, ha muszáj volt, de látszott rajtuk, hogy nem valami szívesen teszik ezt. Egyszer, zárkarendezés idején, az egyiknek az a feladat jutott, hogy port töröljön, a másiknak meg, hogy a padlót fenyésítse. A zárkafelelős mondta annak, aki a port törölte:

— Jól törölje le a szekrények tetejét is.

A másik, aki a padlót törölte, felhorkant:

— Az enyémet nem kell letörölni!

— Márpedig én azt is letörölgetem, mert a zárkafelelős azt parancsolta — feleleltek.

A zárkafelelős egy ideig hallgatott, figyelte: be kell-e, mikor kell beavatkozni. Hamarosan sor került erre, mert aki a padlót törölte, mérgesebben kezdte:

— Márpedig ne töröld le az én szekrényemet, mert következményei lesznek!

Ekkor szólt közbe a zárkafelelős:

— Ide figyelj, én adtam a parancsot, hogy törölje le a szekrényeket.

— De az enyémet nem kell!

— Miért ne kéne?... Tán félsz, hogyha letörli, tönkreteszi a szekrényedet?

— Hagyjuk ezt már...

— Ez így van! Te attól félsz.

— Mit bánom én, hát törölje le — csendesedett az irigykedő.

Bizony, ahol a zárkafelelős nem jól tölti be a feladatát, ahol szabad teret enged az indulatoknak, ahol nem ayatko-

zik be a vitába idejében, ott gyakran követik a vitákat durvább kirohanások is. Olykor a tettelesség se marad el.

— Volt-e ilyen tapasztalata? — kérdezzük a zárkafelelőst.

— Volt, sajnos. Nagyon komoly tapasztalatom. A zárkában volt egyszer egy nagyon indulatos természetű elítelt. Horváth Jenő, huszonegy éves, pécsi zsebes volt. Úgy esett, hogy ez a fiú éppen az én brigádomban dolgozott. A művezető úr szólt nekem, hogy vigyázzak Horváthra, mert ő úgy látja, hogy sokat elcsavarog a helyéről. A művezető maga is szólt Horváthnak, aki, mert a hibájára figyelmeztették, szörnyen felháborodott. Fenn a zárkában nekem esett:

— Ide figyelj! Miért árulkodsz te az én hátam megett? Elmondta a művezető úrnak is, hogy én sokat csavargok? — Ezzel nekem ugrott, és szájon vágott. Nyomban kikopogtam, jöttek a felügyelő urak, kiállították a fegyelmi lapot, és kérdezték: Akarom-e, hogy bíróság elé vigyék az ügyet... Reggelig gondolkodási időt kértem.

— És hogy döntött?

— Reggel jelentettem: nem kívánom, hogy feljelentsék Horváthot. Szegény gyerek — nem tudom, most hogyan viselkedik, megérdemelte-e, hogy elnéző voltam vele szemben, de akkor este nagyon kétségbe volt esve. Kért és ígért ő mindent:

— Lásd be, ideges voltam. Nézd el nekem ezt most az egyszer, s velem soha többé. senkinek nem lesz semmi bajja! Tudod, ha most bíróság elé kerülök, súlyosbodik a kategóriám. Ki akarsz záratni egy sor kedvezményből?

Addig könyörgött, beszélt, míg a zárkafelelős azt mondta: — Ha megígéred, hogy rendesen dolgozol, jól viselkedsz, nem kérem, hogy feljelentsenek.

— És? Hogyan viselkedett aztán? — kérdezzük Sinkót.

— Betartotta a szavát. Nem volt vele baj többé. Persze, a vétségéért megkapta a húsz nap szigorítottat, s belátta, hogy

este jókedvűen tréfálkoznak, csipkelődnek. De mert éjjel az egyikük jót álmódott, a másikuk rosszat, s aki jót álmódott, az jókedvűen folytatná az este abbamaradt mókát, de annak, aki rosszat álmódott, nincsen kedve, s mindjárt indulatos.

— Mit szórakozol kora reggel?! — mondja gyakran éppen az, aki este talán még vidámabb volt, mint a másik. Most farkasszemet néznek, s ha a zárkafelelős le nem inti őket, a következő pillanatban egymásnak esnek.

— A tettelesség pedig mindenkori fegyelmi vétség.

— Igen — mondja a zárkafelelős —, mert ha tettelesség van, azonnal kikopogunk, és jelentjük a felügyeletnek.

— Minden esetben?

— Mi minden esetben, illetve én. Erre is a saját tapasztalatom tanított meg.

— Hogyan?

— Volt egy eset a zárkában, éppen ilyen tréfával kezdődött. Az egyik elítelt megrugta a tréfálkozó társát. Hamar szétválasztottuk őket, utána tanakodni kezdtünk; és elhatároztam, hogy most az egyszerű meg nem kopogok ki. A kakaskodók ígérték, hogy nem vadulnak el többé, a sértett is fogadkozott, hogy megbocsát-

ja, megérti társa dühkitörését. Kölcsönösen ígérték, hogy nem veszekszenek többé.

— Hamut szórtak a parázsra...

— Szó szerint. Mert parázs maradt a hamu alatt. Ez a két ember néhány hét múlva újra tréfálkozni kezdett, ismét feldühödött az egyik, s úgy gondolván — hogy a zárkafelelős már elnézett ilyet — most se kopog ki, jól helyben hagyták egymást. Természetesen, ki kellett kopognom. A vizsgálat során, mert kiderült, hogy ezeknek már volt hasonló incidensük, és nem kopogtam ki, jól megmosták a fejemet.

— Megérdemelte.

— Egy pillanatig sem gondoltam rá, hogy nem. Megérdemteltem, mert az ilyen dolgok elnézése még súlyosabb következményekkel is járhatott volna.

Sinkó elítelt sokat tanult a másfél éves zárkafelelős beosztás alatt a saját kárából. Tapasztalatai tanulságosak. Helytálló ez a kijelentése is:

— A zárkafelelős — mondta — csak akkor dicsekedhet jó eredményekkel, ha a kollektiva is a jót akarja, belátó, és segítik őt megbízatása teljesítésében.

— r. sz. —

Szegyen...

Levelek közt lapozgatunk, kimenő levelek közt. Kívánok ir, mi a mondanivalójuk az elíteltnek az otthonmaradottak számára.

A levelek többsége megnyugtató, reménykeltő biztatás a családnak. Ki nem mondott ígéret szeretet, amely az elítelt apák és anyák leveleiből kicsendül.

Vannak aztán olyan levelek is, amelyek gondot okoznak a nevelőnek: ki engedje-e őket, avagy visszaadja az írójának, hogy írjon másikat.

Az egyik elítelt például ilyen nyavalygással képes gyötörni a feleségét, akinek az öt kicsi gyerekkel valószínű amúgyis rengeteg gondja lehet:

„...téged nemigen érdekel a horgyletem” — írja egyhelyütt. Az ember megdöbben ezen a vádaskodáson, s elgondolkodik:

Ő maga tudja a legjobban, hogy hogyan viselkedett kint, a szabad életben, milyen volt a családjához? Tamasza volt-e az ötgyermekes családnak, vagy teher volt rajtuk, mert sajnos,

ilyesmi is előfordul, ilyen is akad az elítelt családok között.

Ha törődött a családjával, akkor lelkiismeret-feltételezni, hogy a feleségét nem érdekli az ő sorsa. Ha pedig nem törődött, akkor is helytelen éppen most és így felvetni a bűnbánat kérdését:

„...Kívánok boldog, jó szórakozást, hogy élvezd a vasárnapokat, én is élvezem itt — a börtönben —, a magam módján...”

Idézhetsz még a levélből, például azt:

„...Küld vissza a beszélőpapírt, és terítsd meg otthon bőségesen az asztalt...”

Mert ugyebár, jól „szórakozhat” egy ötgyermekes magára hagyott asszony! „Élvezheti” az annyi jót, szépet remélő gyermekeinek a családás miatt érzett szomorúságát. „Bőségesen” terítse meg az asztalt az az asszony? De miből, mikor a pénz kereső családfő a börtönben van, és onnan is ilyen felelőtlen gondolatokat ereget?

Másokat gyötörni máskor se szép, nemhogy ilyenkor...

— szin —

TANULNI: JÓ

A tanulók jól bent járnak már az iskolai évben, lassan küszöbön vannak a félévi vizsgák. A szorgalmasabb elítelték lelkiismeretesen készülnek erre a váci börtönben is. Mi több, a szorgalmasok egész esztendőben készültek erre. A hanyagabb emberek még most se igen törődnek az egésszel.

Szomorú dolog az, hogy akikre jobban ráferne a tanulás, éppen azok hanyagolják el leginkább. Beszéltünk a pedagógusokkal, egyik-másiknak vér szalad az arcába, ha ezekre a hanyag emberekre emlékezik.

— Hát, — védekezik egy alsótagozatos —, nem úgy vagyunk mi, mint egyesek, hogy olyan könnyen el tudjuk terelni a gondolatot a család-tól!

Csak éppen az a baj, hogy akik itt a családra gondolat hangoztatják, életük egész példája azt mutatja, hogy bizony, a valóságban még soha se gondoltak komolyan a családra. Ha ezt teszik, most is bizonyosan ott lehetnének családjuk körében, és soha nem kellett volna elhagyniuk őket. De hát...

— Van aztán közöttük olyan is, aki semmit se tudott, de megértette a tanulás jelentőségét, és szépen előretört. Azért érte el azt a jó eredményt, az olyanok érik el általában, akik nem lusták a zárkában is tanulni. Ezek az emberek tudják, hogy a tanulás által mennyit nyernek — magyarázza az elítelt tanító.

Hibás nézet

— A felnőtteknek, úgy gondoljuk, nehezebben esik a tanulás, mint a gyerekeknek... — próbálunk a nehezen tanulók védelmére kelni, de a tanító a fejét rázza:

— Ez tévedés. Hiszen a felnőttek legalább a fogalmakkal már tisztában vannak, nem kell nekik magyarázni például azt, hogy mi a ló. Ezenkívül azt is tudják, hogy mit jelent az, hogy: írni, olvasni nem tudok.

— Ez igaz.

Mégis, még mindig vannak olyanok, akik azt a buta álláspontot hangoztatják: eddik is megváltam én írás és olvasás nélkül, ezután is megleszek. Ezt mondta például Horváth Ferenc elítelt is, aztán megmagyaráztam neki: nem szagylli, ha valamit alá kell írni, és csak ilkszet rajzol? Vagy azt, hogy ha levelel érkezik, mások azt olvassák fel neki belőle, amit akar-nak? Erre azt mondta:

— Megtanulnék én írni, olvasni, de nem foglalkoznak velem.

Külön is foglalkozom önnel, csak vegye komolyan a tanulást — mondta a tanító.

Horváth ígért erre mindent, de aztán nem tartotta be az ígéretét. Ha teheti, elgöjja a tanulást, a foglalkozást.

Hogyan lehet a börtönben elögni ilyesmit?

— Orvosi kezelésre jár a májával, tagadhatatlan, van baja, mert agyonitta magát.

Az ital összeroncsolta a szervezetét.

— Azért, talán nem mindenki ilyen?

— Hát nem mindenki. Akik szorgalmasan tanulnak, azoknak nincs nekünk semmi bajunk.

Szorgalmas tanuló

Egy ilyen szorgalmas, jól tanuló elítelt a többek között az ötvenhat esztendőes Hevesi József elítelt is. Újságotla a tanító, hogy ő már maga ír haza levelet.

Beszéltünk Hevesivel, a bűncselekményére utalva mondta:

— Ha lett volna iskolám, akkor felértem volna ésszel, hogy amit teszek, azt nem szabad, és nem kerültem volna börtönbe. Most, hogy ide kerültem, azért tanulok én szorgalmasan.

— Az ilyen szorgalmas, jó tanulóknak segítenük kell a gyengébb tanulókat — mondtuk Hevesinek. Legyintett erre:

— Segíteni? Segítené az ember azokat, de nem hagyják még az embert se tanulni.

— Hogyan?

— A zárkánkban is van egy ilyen fiatalember. Mikor tanulok, elkezd gunnyongani, mondja, hogy: ááá, ééé, fff... A zárkafelelős rá is szólt: mit gúnyolódik? Hiszen csak ön tudna úgy, mint Hevesi,

— Jólesett ez a dicséret?

— Hát természetesen, jól-esik az. Meg az is jólesik, amikor a saját kezemmel írt levelemre kapom a választ. Nem régen írt a nagyobbik lányom Bécsből. Örömmel írja, hogy milyen jó hallani arról, hogy megtanultam írni, olvasni.

— Saját magát viszi az előre, aki tanul — jegyzi meg a nevelő.

— Hát igen. Amikor beme-gyek a könyvtárba is, látom azokat a csodálatos szép nagy könyveket, elfog a türelmetlenség: ej, csak ezeket is tud-nám már olvasni! A Toldit, meg a Mátyás igazmondó juhászát elolvastam. Meg ver-set is tudok már nonsokára.

Ez szép, ezért csak dicsérimi lehet Hevesi elíteltet.

Megtanul írni olvasni

— Higgyék el, kiszabadulok júliusra, de akkorra én nagyon szépen tudok írni, olvasni.

— És...?

— És írok leveleket. Minden ismerősömnek írok. Olyan sokan vannak, akik kértek, hogy írjak. Hát most, majd írok mindenkinek, aki arra kér.

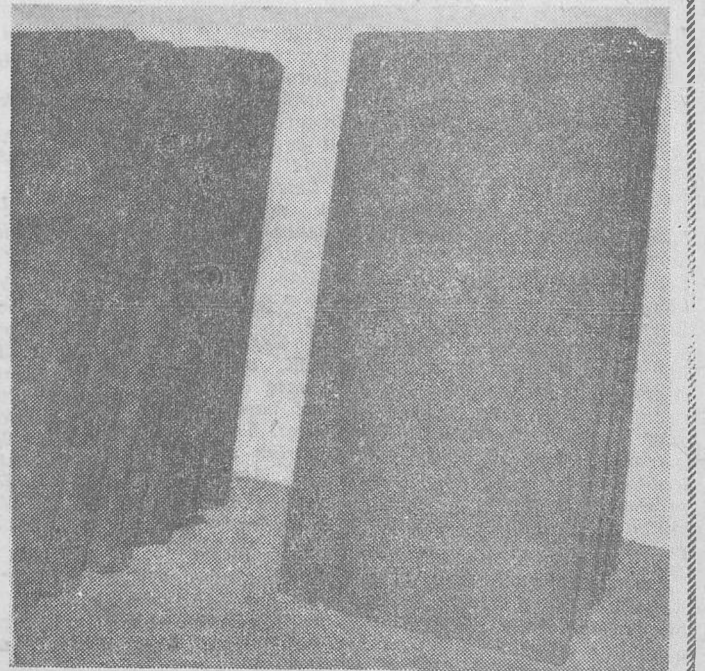
Hevesi József elítelt ötvenhat éves! Erdemesnek tartja a tanulást, örül a több tudásnak. Egyre azt mondogatja: „Ej, ha én idejében tanulhat-tam volna!

Bizony: elgondolkozhatnak ezen a húsz-harminc éves alsótagozatosok — a felsősök is —, és szorgalomban, a töb-bet tudni akarásban példát vehetnek róla.

— sz. g. —

AZ ÚJ GYÁRTMÁNY

Nem is olyan régen, még csak beszélgettek arról az Alföldi Bútorgyárban, hogy hamarosan kárplós-munkát is végeznek, s ime ez elképzelésből valóság lett: megkezdték a heverők gyártását. Amikor Szegeden jártunk, már mutattak néhányat a legújabb termékből. A szép kivitelű „mintadarabok” és az azokat követő heverők tovább öregbítk majd a bútorgyár jó hírért. A kényesebb igényeknek is megfelelnek.

a társai csak jót akarnak neki,

ha saját érdekében a jóra figyelmeztetik.

Mondott még a zárkafelelős példákat, amelyek a nem is

olyan nehéznek látszó megbízatás komoly felelősségteljes-ségére mutatnak:

— Vannak emberek, akik

Akikről beszélni kell:

HAZUDOZÓK

Kati, Katicám! — kiáltott az asszony, amikor felébredt, és szokatlanul világosan látta a szobát. — Hány óra lehet?

Bekapcsolta a rádiót: „Pontos időjelzést adunk: nyolc óra, híreket mondunk...”

Az asszony rémülten ugrott ki az ágyból:

— Mozogj már, gyermekem! — biztatta kislányát, a harmadik osztályos Katikát. — Nézni is rossz a piszmogásodat. De megáldott veled a sors. Most nem kapsz tiszorait, itt egy húszas, vegyél valamit. És add csak ide az ellenőrződet, a többit útközben megbeszéljük. Így ni.

Az asszony megkönnyebbülten adta vissza az ellenőrzőt a megszeppent gyerekeknek. Lesiettek a lépcsőn, s az utcán magyarázni kezdett az anya.

— Elaludtunk, kislányom, érted? Feri bácsi sokáig nézte a tv-t. Az irtam az ellenőrzőbe, hogy azért késel, mert orvosnál voltunk...

— Ki volt beteg? — kérdezte a gyerek.

— Senki. De most ezt kell mondanod, különben egyest kapsz. Téged vittelek orvoshoz, érted? Mert az este lázas voltál. El ne feledd.

— En?! — nézett értetlenül a gyerek. — Hiszen a maci másort néztem. — Hiszen a maci bácsi megjött, átküldöttek a szobámba, hogy aludni kell. Azután sem voltam beteg. Mesét olvastam.

— Beteg voltál, vagy nem voltál beteg, mindegy, most ezt mondd. Különben nagyon megfozok este. Hányszor figyelmeztettek, hogy egy jól nevelt gyerek nem kíváncskodik. Te pedig jól nevelt gyerek vagy.

Mi baj, Katikám? — érdeklődött a tanító néni, amikor megnézte az elkésett gyerekek ellenőrzőjét.

— Lázas voltam — hazudott szemlesütve a gyerek.

— Ejha... de most aztán vigyázz magadra. Szépen. Gyerekek, folytatjuk az órát.

Katica hazafelé is az anyjával ment. Boldogan újságot, milyen aranyos volt a tanító néni, nem adott egyest, sőt, nem is feleltette. Az anya mindössze ennyit válaszolt:

— No, látod. A gyerek nem tudott ilyen

gyorsan napirendre térni a történetek felett.

— Milyen könnyen becsaptuk a tanító néni — gondolta és legközelebb már segítség nélkül is hazudott, ha az utcán eljátszotta az időt és elkésést. De hazudott odahaza is.

Akkor jutott eszembe a Katival kapcsolatos szomorú történet, amikor a Balassagyarmati megyei Börtönben a borotvaféno ügyet vizsgálta. De szívesen ide állítottam volna a kislányt, hogy: „Látod, milyen szánalmas az olyan ember, aki fél az igazságtól!” És megmagyarázni neki: te is így járhat, ha már most félrevezeted a tanító néni, pajtasaidat, s akit csak lehet. Ne tedd ezt, kislány, csúnya dolgot.

De mi történt Balassagyarmaton?

A vizsgálat első két órájában mindössze annyit sikerült megállapítani, hogy egy borotvaféno készlet szabályellenes módon, tiltott úton cserélt gazdát, és zsirt, cigaretta kapott érte valaki. A gyűnű számai mind erőteljesebben szőtték körül Szabó István elíteltet, ám Szabó kóncakul, szemrebbenés nélkül tagadta, hogy köze lenne a borotvafénohoz. A bőszerű Horváth László viszont kétszer is szemébe mondta a mellette álló szőke fiatalembernek, hogy szemtanúja volt a zsirt átadásának és határozottan tudja, hogy a borotvaféno készlet Szabó Istváné volt. Mire Szabó tovább tagadott.

— Kazinczi is abban a zárkában lakik — szölt a nevelő, s a parancsnok már hívatta is Kazinczi elíteltet.

A negyven év körüli, volt főkönyvelő úgy tett, mintha alaposan fontolóra venne minden szót. Sokáig töprengött, mignem a gyengébb énye győzött: Szabó mellé állt. Bent volt ugyan a zárkában, de semmire sem emlékezett... Azt hazudta: nagyon lekötötte a munka, meg aztán igyekezik távol tartani magát az ilyesmiktől... Inkább Horváthot támadta: összeférhetetlennek tartja, s szerinte gyakran tesz olyan kijelentéseket, amelyek sértik az ember önértékét...

— Például?

Konkrét bizonyítékot nem talált Kazinczi, noha mint „lakótárs”, mindennek szemés föltanúja volt eddig.

Újabb név bukkant fel. Hatalmas termetű, fiatal elíteltet szólítottak be. Tőle is megkérdeztük:

— Mit tud a borotvaféno-ról?

— Tudok róla — lépett közelebb Beleznai Adám.

— Kinek továbbította?

— Rakitának adtam.

— És Rakita mit adott érte?

— Zsirt.

— Megismerné a készletet?

— Meg hát. Ez volt — állította határozottan Beleznai elítelt, amikor megmutatták neki a borotvaféno, majd furcsán nézett az ajtó mellett fülüg pirult Szabóra, és a mellette szomorkodó Rakitára. Mintha azt kérdezte volna tőlük: „mit akartok már megint a nyakamba varrni...”

— Nos, Rakita? És Szabó?

A két „üzletárs” nem tagadhatott tovább. Rakita után Szabó is beismerte, hogy a borotvaféno cseccselés útján jutott Rakitához. De miért kellett Rakitának még egy készlet? — adódik az újabb kérdés. Azért, mert a seftelést folytatni akarta. Ez természetesen. Avagy nem egészen?

Nyomasztó csend telepedett a szobára. Hallani lehetett a sóhajzasszerű lélegzetvételt. Horváth László és Beleznai Adám emelt fővel álltak ott a parancsnok és a nevelő előtt, míg a másik két elítelt egymás tekintetét is kerülte. A megszegyenyülés nagyon tud fájni, de még rosszabb elviselni, amikor hazugság miatt kell elszenvedni a kudarcot.

★

Ahogy Katica hazudozásának, úgy a balassagyarmati esetnek is nyilván lesz folytatása. Amíg azonban a alig kilenc esztendő gyermek nem tehetett arról, hogy az édesanyja kényszerítette őt, addig Rakiták tudatosan igyekeztek félrevezetni a börtönparancsnokot és a nevelőt. Felnevelt emberekről van tehát szó, akik neveltek, nevelnek, vagy nevelni fognak gyereket. Mondhatják-e a mit sem sejtő gyerekeknek, hogy mindenben az apád példáját kövesd, hogy derék ember váljék belőled. Ezt a legkevésbé.

— Ács —

FIATALOKRÓL SZÓLUNK:

5 Ök a bűn útjára léptek

LAPOZGATOM A KÖNYVET. Fiatalok bűnözőkről beszél. Szomorú, lélekbe maradó olvasmány. Gyermekemberekről szól, akik az élet kezdetén megismerték annak minden keservét. A lapok meglevenítik a múlt egy darabját: a lelenc „aldásos tevékenységét”, a „nevelő szülőkhöz” kihelyezett megázó életét, a kiszolgált tanoncok helyzetét.

Lehet-e azon csodálkozni, ha ilyen körülmények hatására valaki a bűn útjára lépett? Úgy gondolom, nem! Állításomhoz a két-három évtizeddel ezelőtti állapotokról szóló könyv is szolgáltat adalékot. Csak néhányat idézek. Elterjedt szokás volt a napi egyszeri sovány étkezés és a többszöri kiadás verés. A fiatalok elítéltek többsége nem tudott írni-olvasni, közöttük olyan ritka volt a szakmával rendelkező, mint a fehér holló. A teljesség kedvéért azt is meg kell mondanom, hogy a fel szabadulás után döntő többségük élni tudott az új lehetőségekkel, s ma is mint becsületes ember tevékenykedik. Ez is bizonyítja, hogy a nélkülség, a nyomor kényszerítette őket akkor a bűncselekmény elkövetésére.

Az idő azóta már fátyolt borított e korra. A sebék is begyógyultak, s az új életforma jobb életkörülményeket teremtett a fiatalok számára is. Az éhség, a nyomor és az ezzel együtt járó betegségek már csak legfeljebb olvasmányokból ismeretesek. S gyakran a képzelet megerősítésére is szükség van ahhoz, hogy fel tudják idézni azt a képet, amelyet a bőgrében hazavitt vacsoramaradék oly derűs tudott varázsolni...

TUDOM, LESZNEK az olvasók között olyanok, akik mosolyognak, vagy éppen méltatlankodnak — a ma már valóban apróságnak tűnő —, de néhány évvel ezelőtt még létező valóság felidézéséért. Hiszen ma már a jóllakottság ténye valóban apróság. A nagyobb dolgok nálunk ott kezdődnek, hogy minden fiatal előtt nyitva állnak az iskolák, a boldogulás kapui. Akarástól, szorgalomtól függ, hogy ki, milyen pályát választ. S gyakran — sajnos — még itt sem! Hát akkor hol? Ki illetékes arra, hogy válaszoljon a kérdésre? Ha azonnal a lényegre térnek és felelnék a kérdésre, bizonyára lennének az olvasók között, akik „erkölcsi predikátorok” tartának. Ennek elkerülése késztet arra, hogy a „legilletékesebbek” segítségét vegyem igénybe. Elítelt fiatal embereket, akik elindultak már az általuk választott és helyesnek tartott életút, s ma mégis itt vannak a börtönben. Mit mondanak ők, akik saját maguk irányították életüket?

EGY RÉSZÜK HALLGAT. A hallgatás azonban néha többet mond a nagy szavakból álló ígéretésnél. A piruló arcukról így is leolvasható a szegénykedés, a kislaklás miatti gyengeségért. Ugyanakkor erejükét mutatja, hogy nem fogadkoznak, nem ígéretnek, hanem csendesen, de annál több odaadással teljesítik kötelességeiket és szilárd következetességgel köszörik a csorbát. S nekik van igazuk. Aligha lehet egy életerős, egészséges ifjú embernek nagyobb szegénye az erőtlenség, gyámoltalanságnál.

Másik részük nagy hangon érvel, vitatkozik. Nem sajnálja a fáradságot, hogy jól megmagyarázza, miért került a börtönbe. Rendszerint mindenkit okol, csak saját magát nem. Esetenként megható történeteket „köl”. Még néha sajnálattalják is magukat.

Milyen emberek ők? Döntse el az olvasó. Íme néhány példa:

EGYEDÜLI GYERMEKE szüleinek. 24 éves. Két évet végzett főiskolán. Kisportolt testalkatú. Felfogásán, modor-

rán érezhető, hogy minden kívánságát teljesítették szülei. Bűncselekménye garázdaság — erőszakos nemi közösiség. Magatartása mindenki szemben rideg, számító. Hangneme fölyenes, lerohanó és „ámulatbaejtő”. Szereti, ha valamivel el tudja képesíteni azt, akivel beszélget. Sokra tartja magát és nem kémleli erejét, hogy ezt másoknál is elérje. Csak azok között érzi jól magát, akik „felneveznek” rá. Dolgozni nem szeret. Fejlesztetlensége közsímszt. Életének alakulását, bűncselekményeinek elkövetéséért a gyengéket, a nőket okolja. Miért hitték neki! Még nem vetett számot sem tetteivel, sem jövőjével. Nem tudja, hol és mivel kezdje. Erről nem is nyilatkozik.

„MINDEN A BARÁTAIMNAK köszönhetek!” — mondja a szépen induló jövőt félig eisíratva a 20 éves, garázdaságért és még néhány más bűncselekmény miatt elítelt fiatalember. Szülei, testvérei rendes, szolid emberek. Soha nem volt a törvénytől dolgot. S most börtönbe járnak a fiukhoz, testvérüköz látogatába. Nekik talán jobban fáj, mint gyermeküknek, hogy szakmáját tanúsító bizonyítvány már majdnem a kezében volt, mikor a vizsga előtt tartóztatták. „Derült égből vilámcsapás...” — mondják még ma is. Nem tudnak beleugorodni, hogy a fiuk ide jutott. Hiszen mindene megvolt. Dolgozott, tanult, sportolt. Ahogyan otthon is látta és tanulta.

A sportegyesületben szép jövőt jósoltak neki. Úgy is indult. Szerény volt és szorgalmas, tehetséges is. Az ilyen embereket csakhamar közreveszik a „barátok”. Életéből egyre több időt és energiát kötött le a szórakozás. Természetesen a „barátok” hatására. A társaságban egyre gyakrabban fordultak meg leányok is, akiknek már úgy mutatták be őt, mint élvonalbeli sportolót. A „hírnév” csakhamar feledtette a szerénységét, a hiúság a józanságot. A társaságban már nem volt elég a név, a cím; — pénz is kellett. Előteremtette. A „megszerzés” módjában nem volt válogatás. S most tölti büntetését. Hangulata, elhatározása, gondolatmenete olyan, mint az időjárás. Szeszélyes, kiszámíthatatlan. Néha végiggondolja életútját, s eljut addig, hogy mérlelje, hol rontotta el életét, és mennyit vesztett. Néha közömbös, vagy sajnálja magát. Néha a börtönben is könnyedén nagyvonalú, mintha mi sem történt volna. Máskor kilátástalannak véli helyzetét. Magatartása, viselkedése is ilyen. Mi lesz vele, ha szabadul? Még nem döntött! Egyszerre legfőbb gondja, hol pihenje ki majd a börtön okozta fáradalmakat.

SZENVEDÉLYESEN VITATKOZOTT. Érvelt. Bizonygatta, hogy van meggyőződése, s amit tett és tesz, azt meggyőződésből tett és teszi. Huszon-

két éves. Vízvezeték-szerelőnek készült. Félbehagyta a szakma elsajátítását. A börtönben sem érdekelte különösebben, mi történnik körülötte. Csak élt és semmi több. Ha néha figyelmeztették, hogy ez nem vezet jóra, azonnal kész volt a válaszal: „majd kint!” Ez a meggyőződése! Szabadult. Négy hónap múlva újabb bűncselekmény miatt elítélték. Ismét börtönben van. Jogtalan használat, veszélyeztetés, közveszélyes munkakerülés a bünteltes. Ma már csendesebb. Kerüli azokat, akikkel korábban olyan erősen vitakozott és olyan nyomtatékosan hangoztatta a maga igazát, meggyőződését. Csendesebb. Csúpan ennyit változott. Magatartása, munkája a régi. Teljenek a napok. Azután? Majd lesz valahogy! Ez lenne a meggyőződés?

„A NAGYMAMA! Igen, a nagymama volt az oka! Én nem tehetek róla. Ő csalt el mindíg a szüleimtől. Miatta maradtam ki az iskolából. Ha szüleim felelősségre voltak valamilyen csinytevésért, a nagymamával fenyegetőztem, vagy szó nélkül hozzá szökttem. Tudtam, hogy ő mindent megenged. A vége az lett, hogy 17 éves koromra a börtönbe kerültem. De ez jó lenne. Elég egy életre” — fogadta. A börtönben rendszeren viselkedett. Iskolába járt és szakmát tanult. Szabadulása után elhelyezkedett szakmájában és beiratkozott esti iskolába. Jól indult. S jött a nagymama. Ma ismét a börtönben van. A nagymama miatt? Véleményem szerint nem! Találkozásokor lesütö a szemét. Vajon miért?

Sajnos, van más példa is, van miből válogatni. Lehetne sorolni az elrontott fiatal életket. És különben is, ott van minden olvasó előtt a legjobban húsbavágó, a sajátja. Ha még ez sem elegendő a gondolkodáshoz, a helyes cselekvéshez, akkor úgy is hiábavaló a jó tanács.

A FIGYELMEZTETÉS azonban sohasem késő. Mert bárkit is okolnak sorsuk alakulásáért azok, akik ma börtönben vannak, azt nem hozhatják felmentségükre, hogy a nyomor, az éhség, a munkanélküliség kényszerítő hatására cselekedtek. S ha vannak is az olvasók között olyanok, akik szívesen tesznek felelőssé tettükért másokat, gondoljanak arra, hogy saját árnyékát senki sem ugorhatja át. Tettéért minden gondolkodni tudó embernek vállalnia kell a felelősséget. Vállalják? Többen inkább csak viselik tettük következményeit. A kettő egy-egy fiatalabb korú elíteltől messze van egymástól.

Ha a két fogalom együtt irányítja majd mind több és több fiatal tettét, ha egyre fogy azok száma, akik ma még másokat okolnak tettükért, úgy bízzát remélhetjük, hogy napról napra gyérbb lesz azon fiatalok csoportja, amely a bűn útját járja.

Sz. L.

„Segéd úr, tisztelettel...!”

DÉLUTÁN HÁROM ÓRA VOLT. A déli mőszakosok megmosdva, vizes hajjal, hamvas arccal léptek ki a gyárak kapuján. Voltak, akik csoportokba verődve hangosan nevetgéltek. Voltak olyanok, akik sietősen igyekeztek hazafelé.

A magánosok között egy férfi sietett a villamosmegálló felé. Kék színű, alig viselt télikabátot hordott, és ahogy lábait emelgette, cipőtalpának friss, sárgásbarna színe a talp és a sarok közti részen meg-megvilant. Az is új volt rajta.

A Frangepán utcai megálló felé tartott a Váci út páratlan oldalán. Amikor átért az úttesten a sinekig, a Nyugati pályaudvar felől jövő 55-ös villamos éppen akkor állt meg. A kék kabátos férfi belekeveredett a tömegbe. Hirtelen azonban kivált és a sarok levő önkiszolgáló KÖZÉRT felé tartott. Nyomába egy bőkabátos, szürke kalapos férfi sietett, de észre sem vették egymást. Mindketten saját gondolataikba merültek és nem nagyon nézegettek jobbra vagy balra. Csúpan csak annyi időre pillantottak oldalra, hogy megbizonyosodjanak: szabad-e az út. Egymást kerülgetve igyekeztek a KÖZÉRT felé. A kék kabátos ért oda előbb. Belépett. Felvette a kosarat és lassú léptekkel, ahogy azt mindenki szokta, szemrevételezte a kirkakott árukat. Latolgatta, hogy mit vásároljon? Furcsán és félszegen lépegett. Többször körbejárt. Szemében mintha öröm csillogott volna, látva az áruk bőségét. Annypira elmerült a nézegetésben, hogy összeütközött a bőkabátossal, aki tele kosárral éppen arra lépett.

BOCSÁNAT — DÜNNYÖGTE. Összenéztek és most vették először észre egymást. Majd mindketten tovább léptek. A KÖZÉRT-alkalmazottaknak is feltűnt az átszellemült arccal járkáló férfi. Ahhoz túlságosan gya-

nútlannak látszott, hogy tolvajnak tartásák. De ők nem tudták elképzelni: miért csodálkozik, miért járkal úgy, mintha most ismerkedne a környezettel, és legfőképpen miért ragyog úgy az arca. — Mindenesetre azért figyelték.

A kék kabátos egy szelet csokoládét, egy zacskó sót tett a kosarába, majd odaállt a kenyerespult elé. Rőgtön utána a bőkabátos állt be a sorba. Mire a kék kabátosra került a sor, csak ketten maradtak ott, mert ez idő alatt nem jött oda senki kenyeret vásárolni.

— Egy kiló kenyeret kérek, tisztelettel...! A kiszolgáló felvett egy fél kenyeret, s mielőtt a mérlegre helyezte volna, megkérdezte:

— Ez jó lesz?

— Segéd úr, tisztelettel, kérem azt a másikat — mutatott egy „szőke” színű fél kenyérre.

— Az nem lesz egy kiló — tette a mérlegre a kiszolgáló a kenyeret.

— Elég lesz az is, tisztelettel...!

AZ ELADÓ GYANAKODVA RÁNEZETT a vevőre: talán gúnyolódik? A kék kabátos azonban őszinte arccal mondta: köszönöm. Ekkor hirtelen furcsán kezdte érezni magát és hátranézett. Tekintete a bőkabátos pillantásával találkozott. Egyszerre megértette a kiszolgáló gyanakvó tekintetét, a bőkabátos pillantását. Lángvörös lett az arca. Mióta szabadult, most gondolt először tudatosan a börtönben töltött időre. Tiszán hallotta saját hangját: „segéd úr, tisztelettel...!”

— Hova is hát, mit beszélék? — gondolta. S igazán most eszmélt rá, mit jelent kint és mit bent... Igazából most tette az első lépést visszafelé a szabad életbe. Szabadulása után alig néhány nappal...

SOPRONKŐHIDÁRA: Vadász Szilveszter elítelt „Két elítelt és a család” című írását megkaptuk, a közlésre váró írásk közé soroltuk. Mőricz József elítelt érdekes levelet küldött, hasznosítani fogjuk munkánkban. Orbán György elítelt verséi kifejezik egyéni problémáit, bánatát, elhatározását, de az olvasóknak nem sokat mondanának. Ezért nem közöljük. Próbáljon másokkal is foglalkozni, ne csak önmagával, s meglátja, mindjárt szűnnek az egyéni problémák: s az írásai is hasznosabbakká válhatnak.

ÁLLAMPUSZTÁRA: Hegedűs Gyula elítelt kérésének a későbbiek folyamán eleget teszünk. Közölni fogjuk az írását, írhat más természetű dolgokról is.

MÁRIANOSZTRÁRA: Vörös György elítelt észrevételét köszönettel fogadjuk, s várjuk az elítelték életével, problémáival foglalkozó írásait.

A munka visszaadja az önbizalmukat

A tüdőbajt, amely néhány évtizeddel ezelőtt még tízezrével szedte áldozatait, szerette a világon magyar népbetegségként emlegették. Nem véletlenül, hiszen a szegénység, a rossz egészségügyi viszonyok táptalaja volt a sokáig leküzdhetetlennek látszó tuberkulózisnak.

A tüdőbetegség ma már nem jelent halálos veszélyt. A modern orvostudomány megfigyelte pusztítását. Gyógyítható. A gyógyítás azonban nem megy egyik napról a másikra. Még a leghatékonyabb gyógyszerekkel történő kezelés, vagy műtéti beavatkozást követő gyógyítás is, hosszú időt vesz igénybe. A legyengült szervezet csak fokozatosan nyeri vissza erejét.

A tüdőszanatóriumok gyógyító munkájával párhuzamo-

san folyik a beteg személyek rehabilitációja. Orvosi felügyelet mellett csökkentett munkaidőben, fizikailag könnyű munkát végeznek. A munkaterápia az orvostudomány egyik fontos eszköze a gyógyulás, a munkaképesség helyreállítására.

A szabadságvesztés büntetésüket töltő tbc-s betegekben levő elítéltek munkaterápiája Tökölön, a Bv. Központi Kórház keretén belül működik. A gyógyulás befejező szakaszában napi négy órát dolgoznak a kellemes meleg műhelyekben. Fizikailag nem megterhelő munkát végeznek. Önműködő elektromos biztosítókat készítenek, üvegeket fonnak, könyveket kötnek, asztalos-, szabó-, cipésmunkákat látnak el.

A munkaterápiában dolgozók legnagyobb része beteg-

sége előtt más szakmában dolgozott. Mégis nagy szorgalommal, igyekezettel végzik el a napi feladatokat. Hiszen a munka folyamatossága, célszerűsége megerősítette illetve visszaadta azt az egészséges önbizalmat, amit megbetegedésükkor elveszítettek. A munkába való fokozatos visszaillesztés következtében kialakult az elítéltekben az a meggyőződés, hogy a munkaképtelenség nem végleges és visszavonhatatlan következménye betegségüknek.

A teljes felépülésükhöz, gyógyulásukhoz azonban nélkülözhetetlenül fontos, hogy maradéktalanul legyenek az orvosi előírásoknak és szabadulásuk után rendszeres, kiegyensúlyozott, erkölcsös életet folytassanak.

— z. b. —

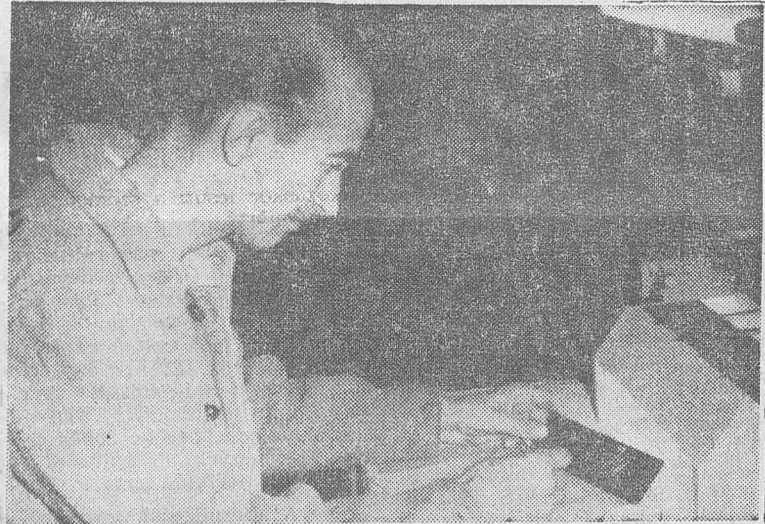
Kövai Antal elítélt asztalos munkát végez

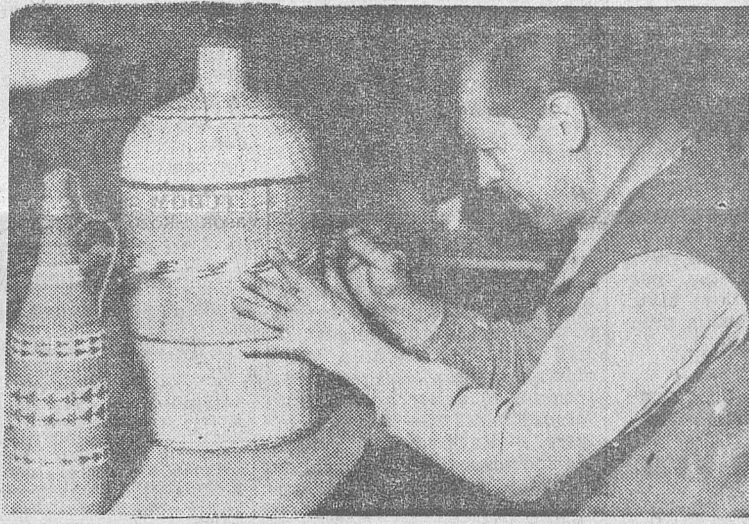
Kellemes melegben dolgoznak az elektromos automatikus biztosítékok készítői

Tóth Ferenc és Markovits László elítéltek könyveket kötnek

Fenyőházi István elítélt jelzőtáblákat rajzol

Fali Gyula elítélt szebbnél szebb üvegeket fon

A BANDA TAGJAI megszeppenlen ültek a bíróság előtt, szipogva várták az ítéletet. Csak Jócó mosolygott. Apja a hátsó sorban ült, üveges tekintettel nézte a bírót, és hallgatta a fiát, aki cinikusan vallotta be tetteit: lopás, huigánkodás, erőszak. A szemé se rebhent. Az apa torkát a sirás fojtogatta. Az ő fia, Jócó volna ez? A jó fiú, akiért tűzbe tettené volna a kezét?

Jócó első gimnázista volt, amikor arra a nevezetes házibulira készültek Veremesknél. Öt fiú, öt lány. A fiúk vállalták, hogy összedobnak egy-egy húszast szörpre, csokoládéra. A lányok süteményt visznek. De két fiú nem kapott egy fillért sem otthon, mert a szülők ellenezték a házibulit. Összeült a haditanács, hogy most mi legyen? Jócó elosztotta a gondolat, majd ő elhozta a pénzt a két fiú helyett is.

A szülők későn jártak haza, déltűn Jócóé volt a lakás. Szabad bejárása volt mindenhol. A szobába is, ahol a pénzt tartották. S Jócó kivett 40 forintot, és gavalérosan kifizette két társa helyett a belépődíjat.

Apja észrevette ugyan, hogy hiányzik 40 forint, de Jócóra nem gyanakodott. Jócó jó fiú, a gyanúsítás sértene az önértékét. S hogy a családi nyomozásnak, veszekedésnek elejét vegye, magára vállalta a mama előtt a 40 forintot.

Jócó viszont elhencegett az egész osztály előtt hűstétellel, hogyan mentette meg a jól sikerült összejövetelt. S másnap valamelyik lány elárulta az osztályfőnöknek, hogy Jócó ellopott otthonról 10 forintot. Látni kellett volna a felháborodását, amikor a tanári szobában megtudta, mivel váltoják a fiát. Lopásról szó sincs, a fiú nem tolvaj. Ami az övé az

A „JÓ” FIÚ

a fiáé is, kikéri magának az ilyen gyanúsításokat.

Az osztályfőnök vállat vont, a felbőszült apa pedig Jócóval elindult hazafelé. Utközben gondolt ugyan arra, hogy két jókora pofonnal észre téríti a fiát, de amint belenézett Jócó bűnbánó, alázatos két szemébe, elpárolgott a haragja.

— Apu, anyának egy szót se! — könyörgött Jócó hízlelge.

— Jó, anyának egy szót se — válaszolta az apja, és cinkosan összenevettek.

Huligánkodást emleget a bíró? Felborított autókát, megkergetett, megvert embereket? Jócó hajlamos volt a csínyekre, azt az apja is tudja, hiszen az öreg operett-színésznek kuttyájának, Stux úrnak a históriáján ő is sokat nevetett. A színész nédelutánonként ott sétáltatta barna vizsláját a házuk előtt, s nagyon megszerette a kuttyával barátkozó Jócót. Együtt futtatták, egzcírozatták Stux urat, s a kutya a séták után nehezen vált meg Jócótól. S amikor a színész nédelon beutalót kapott egy balatoni üdülőbe, Stux úr két hétre Jócóhoz került.

JÓCÓ AKKORIBAN barátoktól zott össze a nála két évvel idősebb Koczkával, aki a szomszéd házban lakott, s állítása szerint valami gyári raktárban töltött be fontos szerepet. Koczka, a kétméteres langaléta, igen erős egyéniségnek bizonyult, Jócó teljesen a hatása alá került. S egyszer azzal a kéréssel állt Jócó elé, hogy adja kölcsön két napra Stux urat. Nagyonfőnökével, az igazgató-

val vadászni megy, s a vizsla ilyenkor aranyat ér.

Koczka Stux úr nélkül jött haza. Megjátszotta a kétségbeesettet. Körvadászat volt, óriási tumultus, keveredés támadt, s egy kocavadász agyonlőtte a nyúl után vágató vizslát. Jócó két napig sírt, tördelte a kezét a kutya vesztén. Mit mondjon a színésznek, hogyan vallja be neki a végzetes csapást?

Koczka tanácsára végül belopóztak a színész nédelportájára, a kert végében gödröt ástak, belelettek egy szalmával kitömött zsákot, sirt formáltak föléje, s a végébe állítottak egy kicifrázott fabobiliszket: Stux úr, élt 12 évet. S Jócó később nem áttalotta napokon át együtt könnyezni a bal eset áldozatává lett vizsla emlékműve előtt.

Apja tudott a csínyről, bár Jócó eleinte neki is azt hazudta, hogy a kuttyát egy száguldó Mercedes gázolta el, amikor Koczkától haza akarta hozni. Később már az igazságot is sejtnei kezdte. Koczka jó pénzért eladta a kuttyát egy vidéki ismerősének. S mégis nevetett a csínyen, az eltemetett zsákon, az öregasszonyon, aki mindennap friss virágot tett a sirra. Elvégre miért csapjon az ember patáliát egy kutya miatt? Jócó ugyan csintalan gyerek, de különben jó fiú.

— A mamának egy szót se! — kérlelte Jócó, amikor apa és fia ebben megegyezett.

SAPJA CINKOSAN visszacsapott.

— Jó, a mama nem fogja megtudni.

S apja akkor is cinkosan kacsinított, amikor egyszer munkából hazamenet, Koczkát és Jócót a szomszédban lakó Pirivel látta a kertben enyelegni. Koczka nagy hangon biztatta Jócót, csokolja meg Piroskát, ne nyavalyogjon. A fiú húzódozott, s Koczka akkor szemléltető oktatást tartott.

— Nem úgy kell a nőkkel bánni, Jócó! Fogja, és odavágja az ember.

Ekkor jött az apja, és jót nevelt Koczka szellemességén.

— Jó bőr, mi, apu? — kérdezte Jócó apjától a nevetésen felbátorodva.

Apja cinkosan rákacsintott, elvégre férfi már a fiú.

Koczka, a bandafőnök is ezt mondta neki, amikor a Kiserdő bozótjába lapulva, lesték az „ürget”, akit majd megugrasztanak.

— Ne reszkess, Jócó, az istenedet. Elvégre férfi vagy már.

Másfél órás lapulás és rumozás után meglátták az áldozatot. Fialat pár volt. Lassan jöttek, andalogva. Éppen ott álltak meg csokolózni a bozót előtt.

Koczka felrohögött.

— Tűzszűnet, hapsikám! Mancsokat a világűr felé!

A lány sírni kezdett, s a fiú is reszkedett, mint a nyárfalevél. Felemelt kézzel álltak a banda előtt.

Koczka kiadta a parancsot.

ÍTELETET HIRDETETT a bíróság, a banda súlyos bűntetést kapott. Még Koczka szája is sírásra görbült, amikor a jó néhány esztendő meghallotta. Csak Jócó, a jó fiú mosolygott, hátrafordult, és bűnbánó szemét az apjára függesztette. Az apja sírt, kezét ökölbe szorította. Szeretett volna odarohanni, és néhány pont adni a jó fiának.

Előbb kellett volna. **K. Gy.**

Besúgó vagy jóakaró?

A délelőtti műszak befejeződött. A Váci Országos Bőrön aszalos üzeméből ki-kiment saját körétér.

Tóth István, Simon György és Bakonyi János a folyosón takarítottak. Tóth egy pillanatra megállt, valamint kercszélt a zsebében.

— Hoztam fel egy kis spirákokat...

— Minek az? — kérdezte Bakonyi.

— Belülre és kívülre... — válaszolta Tóth. Majd hozzátette: — Szilveszterezünk és ami marad, azt a hajamra kenem, úgyis nagyon korpás. — Azzal visszaféte a műanyag tubust a zsebébe.

Simon félrevezett és annyit válaszolt: „Ha felhozod, elhasználok.” Ezzel elintéztetnek vették a dolgot. Pedig tudták, hogy ez vétesség. Tudták, hogy Bakonyi jelentéstételi kötelezettségének se tesz eleget, ezzel is vét a szabályok ellen. A zárkába visszatérőben egy pillanatra eszébe villant: En nem szólok! Nekem ne mondják; így akarok „jó lenni” a felügyelet előtt. — Simon nem olyan embernek látszik, mint akinek szüksége volna „jó lenni” valakihez. Most pedig anélkül, hogy átgondolta volna, Tóthoz volt „jó”. Világosabb dolog lett volna jelentési kötelezettségének eleget tenni. Így önmaga előtt tisztán állhatna.

Bakonyi János ezzel szemben gondolkodott. Ismerie a szesz mérgező hatását, tudta, hogy milyen rossz hatást gyakorol az idegekre. Vaksígot is okozhat. Bakonyi tudta a kötelességét.

Nem sokkal ezután Tóthot kihívták a zárkából és előkerült a tubusban felhozott szesz. A megérdemelt fegyelmi lapot kiállították.

Az eset ezzel korántsem fejeződött be. A következő műszakkezdéskor Simon odament Bakonyihoz.

— Minek kellett szólni? — vetette oda.

— Nem szóltam! — vágott vissza hirtelen. Érezte, hogy a másik árulónak nézi.

Nem lehet csak úgy megmagyarázni azt egy ilyen elfogult embernek mint Simon: ne arra gondoljon, hogy ő azért szolt, hogy „jó” legyen a felügyelet előtt. Többről van szó. Ő nem haragszik Tóthra. Ismeri is valamelyest. Neki is elég kellemetlen volt szólni éppen mert mindenki, aki akarja, félreértelmezi. Mégis szólni kellett, és ha hússzor így történe, hússzor volna. Mielőtt azonban megmagyarázhatta volna, szóvá formálhatta volna gondolatait, Simon György megvetően mondotta:

— Te. Vamzer!

— Ne beszélj velem így, mert... — öntötte el az indulat Bakonyit, inkább a tehetetlenség, mint a harag miatt.

Simon válaszolt megragadva a mellén a kabátot. Mire elengedte, már késő volt. A fegyelmi lapot róla is kiállították.

„Itt mindenki egyforma, minek kellett szólni, hogy az a szegény gyerek felhozott egy kis szeszt.” — Zúgolódott magában Simon. Pedig az az ember, aki még a börtönben is lop, nem hasonlíthat össze azzal, aki felháborodik ezen és vállalja, hogy bejelenti a szabálytalanságot. Nem egyformák az emberek még a börtönben se.

Ebben az ügyben Simon György szerepe igen érdekes. A dolgról ő is tudott, de nem tett jelentést, ellenben durván szemére vetette Bakonyinak, hogy miért szolt.

Mi készítette erre? Talán, mert Simon György kinyilvánította a jóézésű közösség általános véleményét a „Bakonyikkal” szemben?

Simon György érvelése azon alapszik, hogy aki a felügyelettel tart, az áruló. Ugyanakkor Simonot különösebben Tóth István ügye se érdekelte. Nem törődött az egész dologgal. Annnyira nem tulajdonított neki jelentőséget, hogy nem is jelentette az esetet. Tóthot se nagyon ismerte. Nem is abban a zárkában van, ahol ő.

Jelen esetben, ha Simon György egyértelműen kiáll Bakonyi mellett, úgy elkerül a fegyelmi felelősségrevonást, tehát az ügy feleslegesen nem gyűrűzik tovább.

Ha a dolgot teljesen előlrol kezdve figyeljük; ha Bakonyi sem szolt volna, Tóth vérszemét kapva, tovább hordogatja fel a szeszt a „lebukásig”, mert nincs az a titok, melyre egyszer fény nem derül — akkor több bajt okozhatott volna súlyosabb következménnyel. Ha nem hoz fel többször, csak a jelen esetben és nem szol Bakonyi sem, akkor is kitérhetett volna a gyalázat a zárkában és a rendbontásnak megint csak az lett volna az oka: senki nem szolt.

Tóth István pedig azon felül, hogy a börtönben is lopott, cselekményével hozzájárult ahhoz, hogy még kevésbé bíznak meg az asztalos üzemben dolgozó elítéltekben, és végső soron cselekménye azt is jelentette, hogy eddig még nem tért jobb belátásra.

Besúgó tehát az, aki az ehhez hasonló tényekre felhívja a figyelmet? A nevelők nem Bakonyival, hanem Tóth Istvánnal fognak foglalkozni a fegyelmi büntetés után. Ki lesz „jó a felügyelet” előtt? Bakonyi? Kivel foglalkoznak majd? A fegyelmi vétséget felfedő elítélt kinek az érdekében szolt? Ki előtt akart jó lenni? Senki előtt, csupán a másikon akart segíteni azzal, hogy elejét vették a súlyosabb következményeknek.

Felvetődik hát a kérdés: besúgó-e az olyan ember, aki segít a másikkal megtalálni az egyenes utat, s mivel más eszköz nincs a kezében, a felügyeletéhez fordul?

Semmiképpen sem áruló. Ellenkezöleg: jóakaró.

S. Gy.

S P O R T

Öt NB I-es labdarúgó-csapatunk a pályán

Nemzetközi mérkőzést játszottak a győriek

Egyre több labdarúgó edzőmunkára kerül sor. Az Európa Kupára készülő Győri Vasas ETO már nemzetközi találkozót vett részt. Az ellenfél a bécsi liga élén álló SC Häfört volt. A győriek könnyed, mutatós összjátékkal 15:0 (9:0) arányban nyertek. A tavalyi EK-mérkőzéseken kipróbált csapat játszott az első félidőben, szünet után Tóth helyett Barna lett a kapus, Máté a balhátvéd, Morvai a balfedezet, Monoki a jobb-szélső, Takács a center, Buza a balszélső. A győriek legeredményesebb játékosa Győrfi volt, aki egymaga nyolc gólt szerzett, Palotai és Monoki 2-2, Korsós, Orosz és Takács 1-1 gólt rúgott.

Az FTC a Mező utcai pályán 6:0 (1:0) arányban verte a Statisztika együttesét. Rákosi (2), Fenyvesi II. (2), Fenyvesi dr. és Novák (11-esből) volt a gólszerző.

A Vasas a Fáy utcai pályán 1:1 (0:0-ás) döntetlenre végzett az UEFA-kerettel. Góllövők: Ihász, illetve Kocsis (11-esből).

Az Újpesti Dózsa a Megyeri úton 7:1 (4:1)-re verte a Pilsai Bányászt. Az újpesti együttesben Solymosi játszott középhátvédet, Szusza edző szerint a válogatott fedezetnek minden adottsága megvan arra, hogy jó középhátvéd legyen. Az első félidőben a Göröcs, Bene, Dunai II. belsejében sok helyzetet dolgozott ki, de csak négy gólt sikerült szereznie. A kapura Dunai II. volt a legveszélyesebb, négy gólt rúgott, Bene kettőt, Solymosi pedig egyet (11-esből).

A Pécsi Dózsa tartalékcsoportjával vívott edzőmérkőzést, meglepetésre a második csapat 2:1 (0:0) arányban győzött.

100%-kal jobb volt

A szovjet jégkorongozók kanadai vendégszereplése még ma is a legfőbb beszédtema Kanadában. Martin, a kanadaiak világhírű kapusa, akit az innsbrucki olimpiai játékokon a világ legjobb kapusának tartottak, a következőket mondta:

— Az a szovjet csapat, amely most Kanadában játszott, száz százalékkal jobb volt, mint az, amellyel egy évvel ezelőtt Innsbruckban találkoztunk.

A szovjet jégkorongozók ötször győzték le a világhírű kanadai korongozókat. Bárhol is játszott a szovjet csapat, a kanadai szakértők két kérdésben mindig egyetértettek. 1. a szovjet jégkorongozók bámulatosan tudnak korcsolyázni, 2. a világ valamennyi jégkorongcsapata közül a szovjet válogatott van a legjobb erőnlétben.

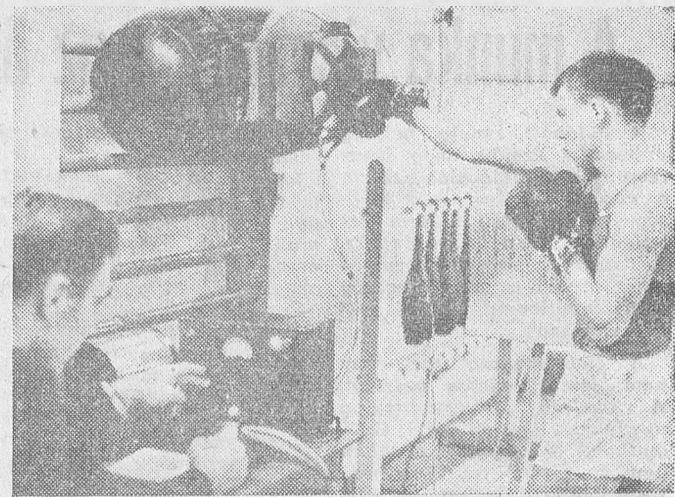
Varjú és Nagy Zsuzsa második lett Winnipegben

Az Egyesült Államokban versenyző két magyar atlétánk, Varjú és Nagy Zsuzsa Winnipegben versenyzett. Atlétánk lassan megszokják a számkura furcsa, többnyire fapadlós pályákat, túljutottak az átállás első nehézségein is, s már javuló formában, lényegesen jobb teljesítményt nyújtottak, mint előző versenyeken. Varjú 18,446 m-es teljesítményével alig szorult a 18,459 m-t dobó kanadai Steen mögé. Nagy Zsuzsa ezúttal 880 yardon indult 2,15,1 perccel ugyancsak második helyen végzett a kanadai Hoffmann (2:14) mögött.

Faházi kimaradt a világbajnokságra nevezett asztalitenisz keretből

A Szombathelyen megrendezett versenyyel megkezdődött a magyar asztalitenisz keretnek csaknem negyhónapos eseménysorozata. Ez alatt az idő alatt hétrel hátré emegymást követik a különböző csapatbajnoki, hazai és nemzetközi egyéni versenyek válogatott viadalok.

A szövetségben már elkészítettek a nevezést az április 15-25 között Lubljánában sorra kerülő világbajnokságra. A listán Berczik, Rózsás, Pigniczky, Harcsár, Harangi, Földényi, Jurikné, Lukácsné és Papp Éva neve szerepel, s Faházit csak tartalékként vették számításba.

Új szovjet találmány: pontosan ellenőrizhető az ökölvívó mozgásának gyorsasága és a reflex. A berendezés részei: elektromos érintkezőkkel ellátott késztyűk, ellenőrző műszer és kezelőasztal. A képen Gorbunov edzését kontrollálja a készülék.

Jól kezdtek röplabdázóink az EK-ban

A magyar női és férfi bajnokcsapat bemutatkozott a röplabda Európa Kupában. Az Újpesti Dózsa női együttese Baselben mérkőzött és könnyedén 3:0 arányban győzött. A svájciaknál fiatal sportág a röplabda, nem egész egy év-tizede úzik, tehát egyáltalán nem volt meglepetés, hogy a svájciak játszmánként még csak 10 pontot sem tudtak szerezni. Ez az idegenben elért 3:0-ás győzelem gyakorlatilag már az újpestiek továbbjutását jelenti, mert a jövő vasárnapi visszavágón a Sportcsarnokban már nem nagyon történhet meglepetés. Annál nehezebb lesz viszont a következő ellenfél: Románia bajnokcsapata.

A Bp. Honvéd férfi együttese valamivel nehezebb el-

lenfelet kapott: a Brabo Antwerpen Nyugat-Európa élcsapataihoz tartozik. A magyar és a belga bajnok között mégis klassziskülönbség mutatkozott. A Honvédnek még csak teljes erőbedobásra sem volt szüksége, hogy játszmavesztés nélkül, biztosan nyerjen. 3:0 (7, 5, 9) arányban győzött a Honvéd. A visszavágót vasárnap játsszák. A belgáknak papírfórma szerint legfeljebb arra van reményük, hogy szépen búcsúzzanak az EK-tól, de a Honvéd Budapestén szerzett előnyét már nem nagyon tudják behozni. A Honvéd számára szintén a következő ellenfél jelent majd nagy feladatot: a csehszlovák bajnokkal szemben nagyon nehéz küzdelem vár a magyar együttesre.

Napirenden: a sportpályák rendbehozása

Több új létesítményt kap a főváros és a vidék

Sportköri vezetők megszületett a panasz, hogy elavultak, megkoptak a létesítmények, elhasználódtak a sporteszközök. A panaszok meghallgatásra találtak, és az MTS-ben kellő gondot fordítanak, hogy a fiatalok sportolását ne akadályozzák ezek a körülmények.

— Régi mulasztást kell pótolnunk — mondja Perluss József, az MTS Terv- és beruházási osztályának vezetője. — Tizenöt éven át háttérbe szorult sok létesítmény felújítása, és a pályákat részben az egyesületek, az üzemek, intézmények segítségével úgy-ahogy igyekeztek rendben tartani. Ez kevés

volt, s építkezésre is alig jutott. Ugyanez a helyzet a felszereléssel is. Egy birkózószőnyeg vagy vívópást olyan sokba kerül, hogy ilyen beruházásokra nem voltak képesek a sportkörök. Ezen a helyzeten központi irányítással igyekeznünk segíteni. Az MTS elnöksége ebben az évben a létesítmények felújítására 45 millió forintot tervez.

A beruházási összegből a fővárosban a Testnevelési Főiskolán uszoda és fedett csarnok épül, korszerűsítik a Népstadiont, tekintettel a jövő évi atlétikai Európa-bajnokságra, továbbá a Sportcsarnok és a Jégszínház között új tornacsarnokot létesítenek. Ezenkívül napirendre kerül az FTC, az MTK és a Vasas sporttelepének rekonstrukciója.

Vidéken Egerben, Szolnokon, Szegeden fedett uszoda, Pécsen tornacsarnok, Ózdon, Szegeden, Szombathelyen labdarúgó-pálya, Hódmezővásárhelyen sportstadion, Győrben vízilabdapálya felújítása, illetve létesítése szerepel a tervben.

Az MTS beruházási tervében nincs benne a kisebb egyesületek anyagi támogatása. Erről az MTS helyi szervei gondoskodnak. Bár érvényben van egy régebbi határozat, hogy a bevétel 5 százalékát és a bérleti díjak egy részét a pályák felújítására kell fordítani, ez azonban a gyakorlatban elsikkadt. Nem kevésbé azért, mert tisztázatlanok a tulajdonviszonyok, és a vállalatok nem tervezhetik sportberuházást.

— A nyár közepéig országos felmérést végzünk — mondja arról Jancsó Tibor sportvezető —, és az MTS elnöksége az illetékes szervekkel végérvényesen rendezi, kié a sporttelep, kinek a feladata a pályák rendben tartása.

A sportolók létszámának növekedésével meg az anyagi támogatással is hosszú időbe telik, amíg mindenütt megfelelő létesítmények állnak rendelkezésre. Egy okkal több, hogy mindenki óvja a megle-

„Tokiói” újítások a Népstadionban

Jarítják a külső-belső közlekedést — Víztelenítés, salakfelújítás — Új kosárlabdapályák, üveges, sárt, fűthető futófolyosó

— A világ legjobb 2000 főiskolás sportolója mér össze erejét nyolc sportágban az idén...

Ezzel kezdi a beszélgetést Németh Imre, a Népstadion és a hozzá tartozó intézmények főigazgatója. Am az Univerzsiade, a budapesti főiskolai világbajnokság csak egyike a sok sporteseménynek, amelynek színhelye a Népstadion lesz ebben az esztendőben. Hogyan készülnek ezekre?

— Szeretnénk néhány „tokiói” újítást bevezetni — mondja a főigazgató. — Ezek olyan korszerűsítéseket értek, amelyek elősegítik a versenykörülmények fejlesztését, javítását. Ez már csak azért is fontos, mivel a nemzetközi sportesemények vonz-

ereje idegenforgalmi szempontból is jelentős.

Németh Imre elmondja, hogy az idén mindenképpen biztosítják a Népstadion külső-belső közlekedésének zavartalanlását. A nézőteret négy fő részre osztották és mindegyik részt olyan kerítésekkel látják el, amelyek nem lehet „áthatolni”.

A négy résznek külön-külön kapuja lesz és mindenki csak ott léphet be a stadionba, ahonnan a helyére juthat. Az egyes szektorokat is „áthatolhatatlanul” elválasztják egymástól. A Népstadion belsejében csak kevés számú gépkocsit engednek be, az illetékes tanácsai hatóságok viszont gondoskodnak megfelelő számú parkoló helyről a kapukon kívül. A külön autóbuszjáratok nem-

csak az egyik kapuhoz szállítják majd a közönséget, hanem mind a négyhez, és a sportesemény végzetével ugyanott várják a kiözönlőket. Továbbfejlesztik az eredményhirdetést is: az atlétikai versenyek futószámai alatt az egyik nagy óra a futásban vezető atléta idejét mutatja majd.

Megoldják a Népstadion „víztelenítését” is: A pályán összegyűlt felesleges csapadékok gyűjtőmedencébe terelik és onnan vezetik el. A nyolc futópálya megöregedett salakját is felújítják az idén, de úgy, hogy világszerte elismeri „gyorsasága” a régi maradjon.

Tovább szaporították a különböző pályákat. A sportcsarnok közé 600 méteres futópálya épült, ettől jobbra és balra négy kosárlabdapályát létesítettek, a Kisstadion keleti oldalán pedig üveges, zárt, fűthető, 90 méter hosszú futófolyosó készült — téli gyakorlársra. — És jövőre elkészül a kis-sportcsarnok is, itt rendezzük majd az edzés jellegű versenyeket, kisebb jelentőségű mérkőzéseket. A Népstadiont és környékét tavaszra külsőleg is felfrissítjük: üde színekkel, zöld pázsittal, virágdíszrel fogadjuk majd a sport híveit — mondotta befejezésül Németh Imre főigazgató.

Ron Clarke kárpótolta magát Tokióért

Új világrekordja 5000 méteren: 13:34,8

Az ausztráliai Ron Clarke tokiói balsikeréért most kárpótolta magát: az 5000 méteres távon 13:34,8 mp-re javította a szovjet Vlagyimir Kuc 1957. október 13. óta fennálló 13:35 mp-es világrekordját.

Az ausztráliai Hobart híres futópályáján magyar idő szerint szombatra viradóra Ron Clarke a legjobb ausztráliai futók társaságában indított ismét rohamot Vlagyimir Kuc világrekordja ellen. Clarke próbálkozása sikerrel járt, és kéttized másodperccel lefaragva 13:34,8 mp-re javította a manapság szokatlanul hosszú időt megért régi világsúcsot.

Ron Clarke ezzel a szenzációs teljesítménnyel tizenhárom hónap alatt már a negyedik futószámban szerezte meg a világrekordot: három mérföldön (13:07,6 mp), hat mérföldön (27:17,6), 10 000 méteren (28:13,6), s szombattól 5000 méteren is a világ legjobbja.

Már a rajtnál nagy önbizalmat adott, hogy a legideálisabb körülmények között került sor a versenyre — mondta győzelme után az „auztráliai gőzmozdony” nevezett 28 éves atléta, aki az olimpián 5000, 10 000 méteren és a maratónin is indult, kevesebb sikerrel. — Kissé gyorsan kezdtem, s már-már kétségessé vált a csúcsjavítás. Az utolsó négyszáz méteren azonban a közönség biztatására erősíteni tudtam és ezzel sikerült a régen remélt rekord.

Az év első nagy atlétikai világrekordjáról az MTI munkatársa megkérdezte Iharos Bándort, aki tíz esztendővel ezelőtt Clarkehoz hasonlóan löbb távon — köztük 5000 méteren is — tartotta a világsúcsot. — Gratulálok és a legjobbkívánságomat küldöm ennek nagyszerű atlétának — nyi-

latkozott Iharos. — Clarke a 1955-ös ausztráliai vendégszereplésem óta személyes ismerősöm is. Tíz esztendővel ezelőtt, még kezdő ifjúsági korában láttam először futni, s a szakemberek már akkor sikeres jövőt jósoltak neki.

Gyűrő-cserékre is sor került az NB I-ben. Az izmok istápolói közül Vinkovics Lajos az MTK-ból átment a Vasasba. Szűcs Ernő a dorogi-füki helyett a kék-fehér játékosokat gyűrja, Takács József pedig a Doroghoz „igazoltatta át” magát.

★

Sekulárec, a jugoszlávok kiváló és fenyegetnek hírében álló válogatott csapatára lábsérülés miatt hosszabb idő óta nem játszott. A minap megtartott orvosi konzilium véleménye szerint a legnépszerűbb jugoszláv labdarúgó pályajutása igencsak befejezettnek tekinthető.

★

Pehelykönnyű futócipő. Eddig a nyugatnémet ADIDAS-cég 300 grammos atlétacipője számított a világ legkönnyebb sportlábbelijének. Az ADIDAS-cég mérnökei most alaposan megvizsgálták a csúcsot: 98 grammos szőges futócipőt terveztek. A sportesemények javulásával tehát a sportszerek is javulnak. Vagy talán fordítva?

★

Marika Kilius több ének-

MINDENFELŐL

össze, ahol a megjelentek felhatalmazott elnökkel a kérdéses slágereket. Kilius Marika sikeresen bizonyított.

★

A szovjet labdarúgó-válogatott Jugoszláviában készül az évi világbajnoki selejtező mérkőzéseire. Ellenfelei Görögország, Wales és Dánia lesznek. Morozov, a szovjet válogatott főedzője újságíróknak kijelentette, hogy bár csoportbeosztásukat jónak tartja, sikert csak akkor remélhetnek, ha túlságosan sablonos támadó játékokat változtatásba teszik.

★

Egyháztudományi könyvet és ismeretterjesztő füzetet adott ki fennállása óta a szovjet Testnevelés és Sport nevű kiadó. Ebben az évben 112 különböző sportkönyvet, több mint 4 millió példányban adnak ki.

★

A televízió a bűnbak az élvonalbeli labdarúgó-klubok súlyos pénzügyi helyzetéért. Hivatalos olasz kimitatás szerint ugyanis a tv-n vagy rádióon közvetített I. osztályú labdarúgó-mérkőzések látogatottsága két év alatt több mint 350 ezer nézővel csökkent. Ugyanakkor a II. liga-

ban, ahol nincs tv- és rádióközvetítés, ugyanezen idő alatt 109 ezerrel növekedett a nézők száma.

★

Garrincha, a brazilok világhírű csatára a torinói Juventushoz szerződött. Kijelentette, hogy elhatározása végleges, mert a felesége mint énekesnő szintén szerződést kapott Torinóban.

★

Vetélytárs a családból. Galina Prozumenscsikova, Tokió 16 éves szovjet úszóaranyérmese, vetélytársra talált. Kishuga a 12 éves Irina ugyanis a szakvezetők szerint még nővérénél is tehetségesebb.

★

Helyzetkép az Európai labdarúgó-bajnokságokról. Nálunk ugyan szünetel a labdarúgó-bajnokság, a legtöbb európai országban azonban folyik a harc a bajnoki elsőségért. A tolo miatt a legnagyobb figyelem az olaszországi mérkőzéseket kíséri. Itt 16 forduló után a Milan csapata negyüppontos előnnyel vezet az EK-győztes Internazionale előtt. A Milan eddig egyetlen vereséget sem szenvedett, az Inter is csupán egyszer kapott ki. Ujabb hárompontos hátránnyal a Juventus következ-

zik a bajnoki tabellán. Az FTC ellenfele, az AS Róma, jelenleg a hetedik. Az tehát már biztos, hogy az őszi idény mai utolsó fordulójára sem változtatja meg a helyzetet a tabella első három helyén, de valószínűleg a bajnok is a jelenleg élenálló három csapat közül kerül ki. Franciaországban 19 forduló után a Bordeaux 24 ponttal áll az élen a Valenciennes és a Lyon 23-23 ponttal szerzett eddig. Az NSZK-ban a Werder Bremen és az FC Köln 23-23 ponttal a listavezető. Hollandiában a Feijenoord már 3 pontos előnyre tett szert a Győr EK-ellenfelével, a DWS Amsterdammal szemben. (A DWS egy mérkőzéssel kevesebbet játszott.) Az amsterdamiak mögött 4 pontos hátránnyal következnek a GVAV együttese. Belgiában az Anderlecht 6 ponttal húzta el a mezőnytől, Spanyolországban a Real Madrid — bár egy mérkőzéssel kevesebbet játszott — 2 ponttal vezet a 12 forduló után. Portugáliában a 13 forduló 4 pontos előnyt hozott a Benfica-nak. Angliában a Leeds, a Chelsea és a Manchester United huszonhat forduló után a részlet pontok alapján egyformán áll. Még Törökországban játszanak jelenleg bajnoki mérkőzéseket: a Fenerbahce az első, a Galata Seray 15 forduló után az ötödik.

A szobor megszólal

Ott áll a katona ércebe öntött alakja a Gellérthegyen, és a városra néz. Ott állt már akkor is, amikor estéknél még sötét partok között hömpölygött odalént a Duna. Tanúja volt a fények pirkadásának: a folyó mindkét oldalán egyre több lett a fény. A nagyváros mind élénkebb és fénylőbb lett. Kisimultak a Duna tajtékos habjai, ritkultak a víz útját megtörő roncsok, traverzek iveltek át a partok között, s a lámpák gyöngy-

sora estéknél megcsillant a víztükörben.

Ott állt a katona a Citedella délkeleti sarkán, vállához emelt zászlóval, oda-szögezten, rendületlenül, mint a megtestesült köteleltségjelző hűség. A város időközben kétmillióra nőtt, s ha lakói ünnepeket, fénysugarak övezték a katona messziről látható bronzalakját. Már csaknem másfél évtizede állt ott, amikor az egyik ünnepen verset írt róla egy magyar költő.

Neve: Vaszilij volt. Mindössze csak ennyi:
Így örzi ezt a művész jegyzete
S ha ő se tudja, nem tudhatja senki,
Mi volt vajon a családja neve.

A szobrászművész — Kisfaludi Stróbl Zsigmond — azt mondta róla: — Derék fiú volt, szép természetű, rá esett a választás. Fegyelmezett, türelmesen állt, mintha őrségen lett volna. Arra emlékszem, hogy Vaszilijnek hívták.

Magyarországon járt nemrég a moszkvai rádió munkatársa, meglátogatta a szobrászművészt, aki neki is elmondta, hogy a zászlótartó alakját Vaszilijról, egy gárdahadosztály katonájáról mintázta. S a moszkvai rádió szétröpitette a hírt: a gárdista — Vaszilijnak hívták —, akinek alakját a szabadságot jelképező budapesti emlékmű elé állították, adjon hírt magáról: jelentkezék, aki ismeri, aki tudja, ki ő és hol él.

Vaszilij jelentkezett. Teljes nevén Vaszilij Mihajlovics Golovcov, az ivanovói területre tartozó tejkovói pamutkombinát szövőgyárának munkása. Beosztása — mondotta — minőségi ellenőr.

— Hogyan volt, mint volt? — kérdezték tőle.

Kosztjankino faluban nevelkedett, ott dolgozott. Huszonkét éves volt, amikor a fasiszták megtámadták a Szovjetuniót. Ő, Vaszilij, tüzérenél szolgált a Don mellett, aztán a Volga menti harcokban vett részt. Kurszknál felderítésre ment, légnyomás érte. Amikor felépült, újra az első vonalba került. A bal-ti frontra helyezték: Majevó elfoglalásakor golyót kapott a hátába. Ebből is kigyógyult, tovább harcolt egészen Budapestig.

Mint az egyik gárdahadosztály katonája, alakulatával visszamaradt a magyar fővárosban.

— Egy napon a századparancsnok hivatott — emlékszik Vaszilij. — Tudtomra adta, hogy ezúttal merőben szokatlan szolgálatra rendel, modellje lesz egy leendő szobornak. Hát ennyi, így történt — tartja szét a karját Vaszilij Mihajlovics Golovcov, és nem értette, miért csodálkoznak a rádió munkatársai azon, hogy ő a munkahelyén, a pamutkombinát szövőgyárában, a környezetében sosem beszélte el mostanáig a róla szóló történetet. Szobor? Talán lett volna, aki el se hiszi...

— Nem dicsekszik az em-

ber, és egyébként is ki tudná elmondani mindazt, ami azokban az években történt? A köteleltségünket teljesítettük.

Valóban, az Élők és holtak millióinak hősi útját járta végig Golovcov gárdista is. Az élőkét és holtakét, akikről az író, Konsztantyin Szimonov, így beszélt: „Az ember olykor azt képzelet, a háború nem hagy kitörölhetetlen nyomokat benne, de ha valóban ember, akkor bizony csak képzelet...”

Bizonyos, hogy Vaszilijban is megmaradtak a háborúban töltött nehéz esztendőik nyomai. Ma már a dolgozó emberek békés életét éli, lelkiismeretes, serény munkás az Ivanovo területi üzemben. Ott dolgozik a felesége, s már a nagylányuk is, Ljudmila.

Van egy kisebb lányuk, Nyina, aki a kilencedik osztályba jár, egy fiú, Kolja, hatodikos, s Valerik, aki még csak négyesztendős.

Hatan vannak Golovcovék, s ha a papa, Vaszilij szükségű is, beszél helyette néhány kép a családi albumból. Ezeknek a történetéről mostanáig elég keveset tudtak, az asszony is, a gyerekek is.

— Hát igen, készült egy szobor, egy katonáról. Olyan, amilyen én voltam akkoriban — mondja Golovcov —, s amilyen még milliónyi volt és van ma is. Olyan emberek vagyunk, akik azt teszik mindig, amit szívük, lelkiismeretük parancsol nekik, amit tenniük kell a többi emberért.

A katona, egy a milliók közül, akik vérüket hullatták Budapestig minden rögre, most újra kezébe veszi a régi fényképeket; a magáét, a húszégy-néhány éves gárdistáét, azt, amely az akkor még csak gipszből megformált apró szobrot ábrázolja, s a magyar művész fényképét, akinek műtermébe hetekig járt akkoriban, míg lassanként elült a fegyverek zaja, megszületett a béke, újkezdődött az élet.

Ott áll a katona ércebe öntött alakja a Gellérthegyen és a városra néz. Ezen a télen — húsz év múltán — újabb fénysorok iveltek át a Duna fölött, s a folyó két partján is ezernyi új fény gyúlt ki.

V. F.

Húsz évvel ezelőtt szabadult fel Budapest

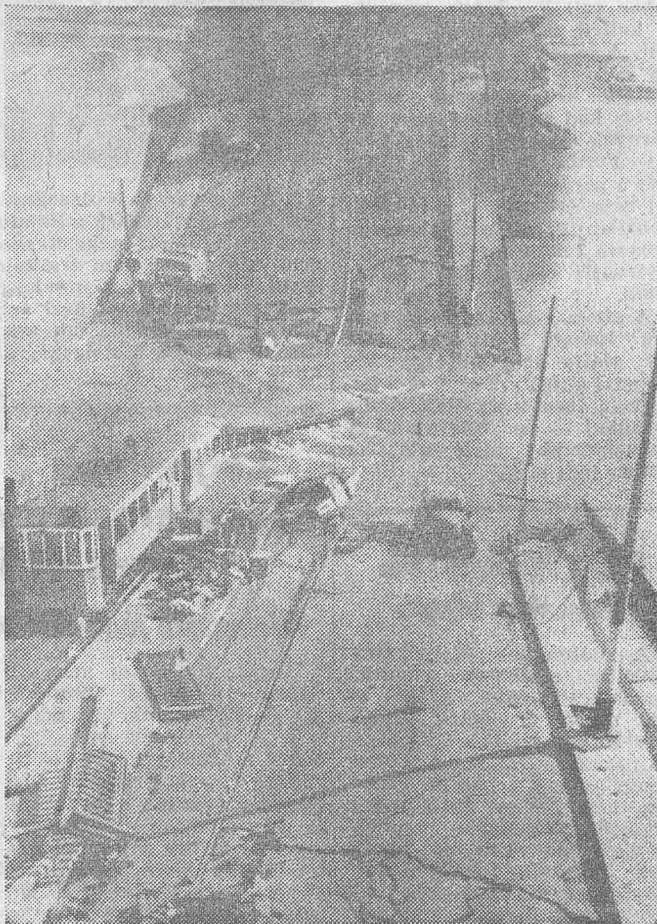
Szép fővárosunk február 24-én ünnepli felszabadulásának 20. évfordulóját

Most húsz esztendeje annak, hogy — csaknem egyhónapi késéssel követve testvérét, Pestet — Buda testéről is lepatlant a bilincs. Vérben és romokban, temetetlen holttestektől csúfítva és éhesen összelehelhetett a Duna két partján a két testvér, Budapest felszabadult.

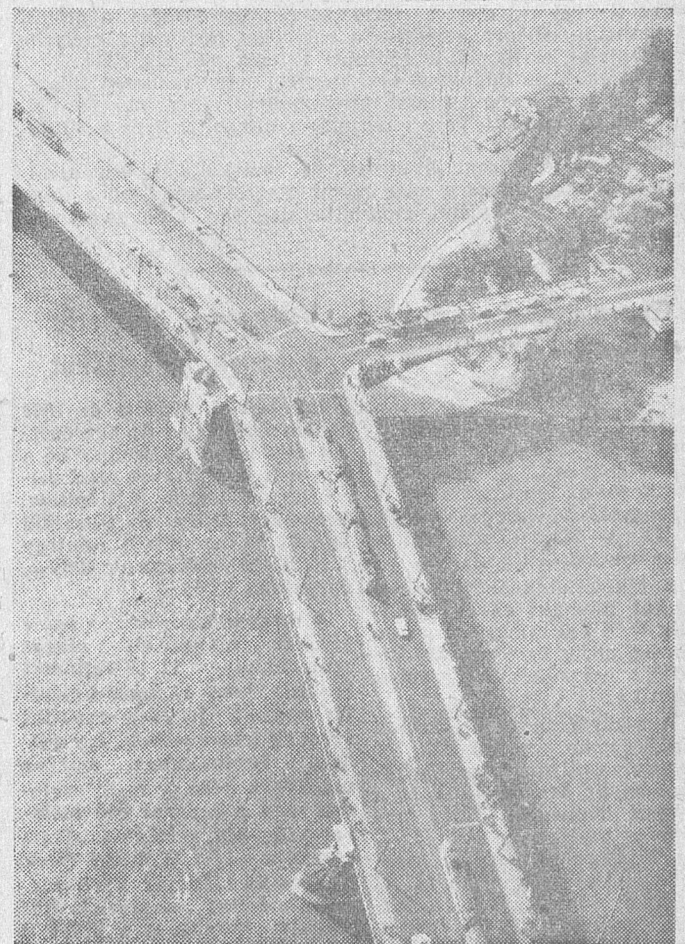
Egy ország mozdult meg, hogy újjászülje, a réginel szembé tegye szeretett fővárosát. Átívelte az első híd a Dunát, azután még egy, és ma már nyolc. Elsimult a romok sebe,

hogy új háznak adjon helyet, a gyárakban elkészült az első helyreállított mozdony és ma már öt világgrésznek szállít a főváros ipara.

Egy ország összefogott ereje tette ezt. És ma egy ország köszönti a minisztériumok székhelyét, a magyar ipar fellegvárát, a fény, a suhanó autók, a nép fiait nevelő egyetemek, a virágzó idegenforgalom városát, az ország fővárosát; a húsz éve szabad Budapestet!

A fasiszta megszállók és nyilas csatlósaiak barbár pusztítást végeztek fővárosunkban. A Margit-hidat utasokkal zsúfolt járművekkel robbantották fel.

Ma minden híd — régi szépségénél szebben — hirdeti a dolgozó nép alkotó munkájának dicsőségét.

A győzelmes felszabadító harcok során a szovjet katonák kisöpörték a romhalmazzá vált fővárosból a fasiszta hordákat. A mai Móríz Zsigmond körtér siralmas látványt nyújtott.

A Móríz Zsigmond körtér fővárosunk egyik legimpozánsabb, legforgalmasabb tere.

A szétlőtt Emke kávéház előtt szovjet katonák irányították az aléltóságából éledő főváros forgalmát.

Évek múltán a híres Emke is felépült, szebb, modernebb lett mint régen. Fehér asztalainál szívesen társalognak azok is, akik egyidősek a szabadsággal.

Épül a Lenin- emlékmű

Megkezdték a szobor öntését

Felszabadulásunk 20. évében a Dózsa György úti díszterren szobrot emel a magyar nép a haladó emberiség nagy tanítójának, Leninnek. Tizenhét méter magas, felfelé nyúlva egyre keskenyedő, vörös márvánnyal burkolt pilon előterében áll majd Lenin ércebe öntött szobra. A szobor Pátzay Pál Kossuth-díjas szobrászművész műve; az emlékművet Weichinger Karoly egyetemi tanár, Kossuth-díjas építőművész tervezte.

A Műcsarnok épületének közelében, a SZOT épületével szemben, az emlékmű építése már megkezdődött. Mivel a Dózsa György úti díszterfő felső talajrétege tőzeges, a pilont 16 vasbeton cölöpre helyezik; a cölöpököt hét méter mélyre, a tőzegtalaj alatti, jó teherbírási rétegig süllyesztették.

Elkészült az emlékmű 400 négyzetméter vasbeton talapzata. Ezt is, miként a pilont, tardsóbányai vörös márvánnyal burkolják. A márványt a lábaltani, a dunaalmási és a süttöi üzemben vágják és csiszolják.

A Képzőművészeti Kivitelező és Iparvállalat Jász utcai üzemében hozzálátták a négy méter magas Lenin-szobor öntéséhez is. A munkálatok előreláthatólag pár hetet vesznek igénybe.

Gyors ütemben épül a Duna-Tisza-Duna-csatorna

Hét évvel ezelőtt jelentek meg a Vajdaságban az első kotrógépek és földgyaluk, hogy megkezdjék Jugoszlávia egyik legnagyobb vízrendszereinek, a Duna-Tisza-Duna-csatornahálózatnak építését.

A munkálatok azóta szünet nélkül folynak; ez év májusáig már 240 kilométer, az év végéig pedig összesen 310 kilométer hosszú csatornaszakasz készül el.

A csatorna megépítésével a Vajdaságban megszűnik az áradás veszélye, ami eddig különösen az őszi esőzések és a tavaszi hóolvadás idején tartotta rettegésben a lakosságot. Az elsősorban mezőgazdasági jellegű Vajdaság számára az is sokat jelent, hogy a csatorna-rendszer 210 000 hektár termőföld öntözését teszi lehetővé.

A Duna-Tisza-Duna-csatorna medrének kiépítése során eddig 46 000 000 köbméter földet emeltek ki és hordták el; a hét év alatt 50 hidat építettek.

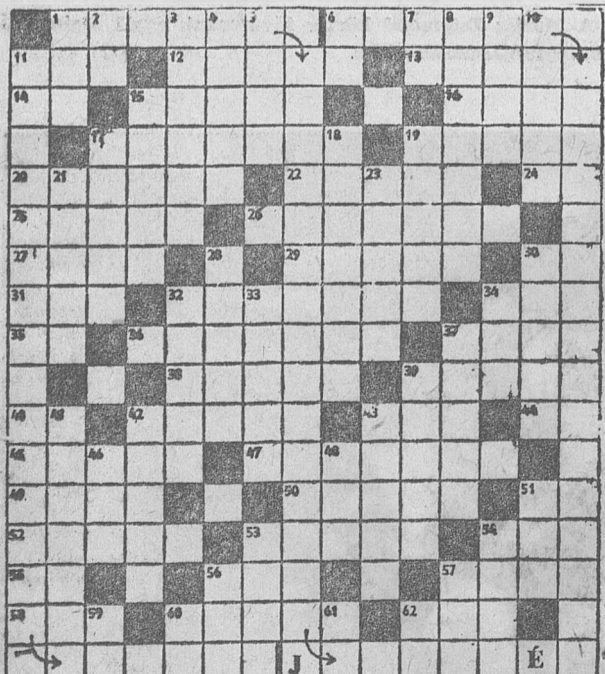
Jól vizsgázott az új típusú szovjet hordozórakéta

A Szovjetunióban sikerrel bocsátottak fel egy, a kozmikus objektumok pályára bocsátását szolgáló új típusú hordozórakétát. A rakéta több mint 13 000 kilométer távolságban, a Csendes-óceán felszínén ért célba.

Repülés közben minden egyes fokozata az adott programnak megfelelően működött. Utolsó előtti fokozatának modellje nagy pontossággal az adott körzetben csapódott be.

Minthogy a kísérletek jó eredménnyel zárultak, határidő előtt szabadad teszik a tengerhajózás és a repülőgépek számára a Csendes-óceánra azt a részt, amelyet a TASZSZ közleményében jelölt meg.

FARSANGI FOGAS KÉRDÉS

Mikor nem kacag egy jellemző bajjazzó?
Válaz: Vízsz. 1., függ. 11. és vízsz. 6. sz. alatt.

Vízszintes: 11. Söt hint rá. 12. Ez majd nyáron lesz. 13. Készül, kitalál. 14. Amyújt. 15. Ami ilyen, gurul is. 16. Tu-

lajdonában vala. 17. Se ilyen, se olyan. 19. Büntetés. 20. Zóna. 22. Dunal kikötőváros, Bulgáriában. 24. Vag megvel faluska. 25. Írásos tényállítás. 26. Nagy jelentőségű nemzetközi díj. 27. Fortély. 29. Válfőrlben készült. 30. A. T. 31. Duhántúli folyócska. 32. Park. 34.

Dobja le valahol...

„Száz ezer halott a véletlen játékból” — a News of World című londoni lap ezzel a címmel közöl tudósítást arról, hogy megjelent McArthur generalisnak a második világháborút idéző emlékirata. — Meglehető zavar uralkodott a polgári és katonai hatóságok közötti kapcsolatokban az első atombomba ledobása után — írja —, én magam sem tudtam arról: a második atombomba fejlettebb, hatékonyabb formája az elsőknek.

E néhány bevezető mondat után már hátborzongató a McArthur-könyv további sorainak cinizmusa:

— A gép Kokura japán város felé repült: ez a katonai tábor volt a célpont, amelyre le kellett dobnia az atombombát. A pilóta a város fölött leírt néhány kör után rádió jelentette, hogy Kokurát sűrű, füstös köd burkolja, az egész környék csaknem láthatatlan.

— Forduljon vissza — hangzott a parancs —, bombateherrel nem érkezhetsz a támaszpontjára; dobjá le valahol, egy útbaeső lakott területen. Az alternatív célpont lehet Nagasaki.

A pilóta a sűrűn lakott, tisztán látható Nagasaki fölé ért; alatta nem volt egyetlen katonai objektum sem, de kioldotta a terhét: az atombomba lezuhant — és Nagasakiban másodpercek alatt száz ezer ember halt meg.

Kétszeri figyelmeztetés után iparigazolvány megvonás

A könnyűipari és belkereskedelmi miniszter együttes rendelkezést adott ki az izlést rontó árucikkek forgalomba hozatalának megakadályozására. Az ellenőrzések során ugyanis megállapították, hogy egyes kisiparosok, kiskereskedők üzletekben, vásárokon, piacokon és búcsúkon izléstelen, esztétikailag súlyosan kifogásolható, sőt kifejezetten erkölcsromboló árucikkeket hoznak forgalomba. A hatóságok ezentúl minden esetben jelentést tesznek arról és az elsőfokú iparhatóság felszólítja a kisiparost, illetve a kiskereskedőt a kifogásolt árucikkek árusításának beszüntetésére. A figyelmeztetésről a KIOSZ-t értesíti.

Kétszeri figyelmeztetés után az elsőfokú hatóság a KIOSZ, illetve a KIOSZ véleményének meghallgatásával a kisiparosok, illetve a kiskereskedők iparigazolványát visszavonhatja. A minisztériumok felhívták a KIOSZ és a KIOSZ elnöket, hogy a rendelkezés végrehajtását felvilágosító munkával segítsék elő. Győzzék meg az iparüzöket az izléstelen és erkölcsromboló cikkek káros hatásáról, annak érdekében is, hogy az iparigazolvány visszavonására lehetőleg ne kerüljön sor.

Római hatszázegy. 35. Előd. 36. Hazai gyártmányú műszár. 37. Örökreesz. 38. Közbiztonsági szolgálat. 39. Szerrep a Turandótban. 40. D. P. 42. Város Ohio államban. 43. Veszprémi falu a zironi járásban. 44. Személyes névmás. 45. A női ótusa olimpiai bajnokának személynve. 47. Gyertya. szappan. kozmetikai cikkek egyik alapanyaga. 49. Utazásra jogosít. 50. Helyhatározó. 51. Igeköte. 52. Zene- és énekversenyek épülete a régi görögöknel. 53. A játékmában nem szereplő lapok. 54. A fogadás összege. 55. Tiltó szócseke. 56. NIL. 57. Balzsam. 58. Épületrész. 60. Claude... — nagy francia festő. 62. Az állatöv egyik csillagkepe.

Függőleges: 1. Értékes prémium vízirágcsáló. 2. Névelő. 3. Két földem között van. 4. Foglalat. 5. Természeti erő. 6. A. G. 7. I. K. 8. Adriai kikötőváros. 9. Pózeához szükséges. 10. Fájdalom, szenvedés elvisele. 15. Gondozásban részesít (beteg). 17. Kimegy a felelő. 18. Szűk, kanyargós utca. 19. A hét tőrpe egyike. 21. Pecsényehús. 23. Könnyű nyári ruhaanyag. 28. Régi ezüstpéncz. 30. Kapocs, névelővel. 32. Ladik. 33. Cukrászátvány jelzője lehet. 34. Vihar teszi. 37. Világhírű szovjet labdarúgó. 39. Hívat. 41. Város a Tömös-szoros kapujában. 42. családtag. 43. Csehlovák gépkocsi márká. 46. Nyelvtani fogalom. 48. Etel beceneve. 51. Paclarab. 53. Régi hosszmeték. 54. Cselekedik. 56. Legendás hajó. 57. Amerikai költő. 59. I. O. 60. Rómái Kétezer. 61. Személyes névmás. 62. Kilométer. Belüldési határidő: február 27.

VÁGJÁK A NÁDAT A BALATONON

A Keszthelyi Nádgazdasági Vállalat dolgozói 2000 kat. h. területen megkezdtek a Balaton-környéki nád aratását. A kedvezőtlen időjárás nehezíti a munkákat, mert a vékony jégrétegen, még géppel nem arathatnak, és csónakkal sem lehet közlekedni a nádban. A munkások kénytelenek a 2-3 fokos vízben, gumicsizmában, kézi erővel aratni a nádat. A 2-3 méteres nádból, számításként, közel egymillió kékét szállítanak majd a feldolgozó üzemekbe. Képünkön: Kévékbe kötik a nádat.

Legfeljebb 2,3 millió lakos Kétszeresére nő a zöldövezet Kevés új ipari terület

Tájékoztató Budapest általános rendezési tervéről

Hogyan határozza meg Budapest általános rendezési terve fővárosunk fejlődésének, terjeszkedésének kereteit, a többi között a lakóterületek, ipari területek, zöldövezetek arányát, a közlekedés és közműhálózat fejlesztését? — erről tartott sajtótájékoztatót Micssey János, a Fővárosi Tanács városrendezési és építészeti osztályának helyettes vezetője.

Az egészséges városrendezés és városfejlesztés egyik legnagyobb akadályá jelenleg a túlszűfoltosság, amely súlyos nehézségeket okoz a főváros közellátásában, közlekedésében, művelődési, egészségügyi hálózatában s főleg a lakásigények kielégítésében. Ezért az általános rendezési terv megfogalmazásában, hogy

Budapest lakóinak száma 15-20 éves távlatban sem szárnyalhatja túl a 2,3 milliót. Budapesten 1945 óta körülbelül 110 000 új lakás épült, ezekben mintegy 300 000 lakos talált otthonra. A gazdaságossági és az egészségügyi kívánalmak figyelembevételével a fővárosban még mintegy negyedmillió lakás építhető a következő évtizedekben.

A városrendezés egyik fő követelménye Budapest jobb tagoltsága. A főváros belső negyedei nagyon zsúfoltak; az V., VI., VII., VIII., és IX. kerületben mintegy félmillió ember él, s egy-egy személyre alig 0,2 négyzetméternyi zöld terület jut, ugyanakkor a budai oldalon 62 négyzetméter. A tervek szerint 20 év alatt 5567 hektárról 12 790 hektárra növelik a főváros zöldterületét. A belső negyedekben a lehetőség szerint el kell kerülni újabb művelődési, kereskedelmi központok építését, ezért is alakítanak ki a Várban és a Városligetben művelődési cent-

rumokat. Szorgalmazza a főváros a peremkerületek — Csepel, Újpest, Kispeszt, Pesterzsébet, Óbuda, Kőbánya, Budafok — városközpontjainak felépítését, a jövőben épülő nagy lakótelepeket pedig a városnegyedektől kissé távolabbra tervezik. Az általános rendezési terv célul tűzi ki a város egészségvédelmének és a lakosság üdülési lehetőségeinek biztosítását, a közműtörvények és a közműhálózat intenzív terjesztését, a fővárosi köz- és energia-hálózatának korszerűsítését is.

A gyorsabb és biztonságosabb közlekedés lehetőségeit elsősorban a már meglévő főbb útvonalakon aknázzák ki. A terv a jelenlegi városszerkezetet veszi figyelembe, főleg a gyűrűs főútvonalai rendszert — Kiskörút, Nagykörút, Hungaria körút és a budai körutat nyomonvonalát. A forgalmi úthálózati terv ezenkívül a főútvonalai és a sugárutakat rendszert sem hagyja figyelmen kívül, utóbbihoz tartozik a Bécsi út, a Váci út, a Kerepesi út, az Üllői út, a Soroksári út és a Fehérvári út. Ezeket az útvonalakat a távlati terv szerint átépítik, szélesítik.

Az ipar által jelenleg elfoglalt terület körülbelül 3600 hektár, ezért a terv csak minimális új ipari területet jelöl ki. Ezeket is jobbára külső, tartalék területekből, s elsősorban a lakosságot kiszolgáló helyi ipar elhelyezésére. Sokszor szöve teszik a főváros lakói, hogy nem kapnak engedélyt a Fővárosi Tanácstól telkek beépítésére. Ennek az az oka, hogy Budapest jó néhány helyen zárolták a telkeket, s ezekre a fejlesztési tervek szerint építkeznek majd. A telkek tulajdonosait természetesen kellő időben kárpótolják — hangsúlyozta befejezésül Micssey János.

Február 1-től műsort sugároz az új, nagy teljesítményű Petőfi-adó

A Magyar Adócsőgyár által készített 20 kilowattos új Petőfi-adó januárban befejezte próbázemeltetését és a terességi mérések bebizonyították, hogy az adóállomás beváltja a hozzáfűzött reményeket. Február elsejétől az új 20 kilowattos Petőfi-adó felváltja a régi 8 kilowattos adót és megkezd a Petőfi-rádió műsorának rendszeres sugárzását.

Becz Sándor, a Posta Rádió- és Televízióműszaki Igazgatóság vezetője elmondotta, hogy az új adó teljesítménye a régieké négyszerese és jelentősen kitágítja azt a kört — Budapest környékén mintegy 30-40 kilométeres távolságban — ahol az új adóval az eddiginél jóval nagyobb hangerőt, tisztább, torzítás nélküli műsorvétel biztosítható. Az eddigi 8 kilowattos adó mindössze 15 kilométeres körön belül biztosított jó vételt. Az adások minősége a következő években tovább javul, ugyanis azt tervezik, hogy a 20 kilowattos adóhoz még úgynevezett irányító antennát is hozzáépítenek, s ennek segítségével más országok felé is javítani tudják a Petőfi-rádió műsorsugárzását.

Narancsszüret Máriagyűdön

A dél-baranyai Máriagyűdön narancsot „szüretelnek” ezekben a hideg januári napokban. A Turós Sándor termelőszövetkezeti tag lakásában viruló fán mintegy másfél száz gyönyörű narancs termett. A gyümölcsök nagysága, színe, illata és íze tekintetében nem különböznek a Földközi-tenger mellékéről importált narancsoktól. A ritka szép fáról fejlődött, amelyet több mint negyedszázada ültetett el Turós Sándor. Azóta két méter magasra nőtt és úgy kiterjedélyesedett, hogy a ház egyik szobácskáját teljesen betölti. 1956 óta — két év ki-vételével — minden évben hozott termést, hol többet, hol kevesebbet.

A KUBAI KORMÁNY 5000 tonna cukrot küld ajándékképpen a Felszabadítási Front ellenőrzése alatt álló dél-vietnami területek lakosságának.

LÉGI BUSZ 416 utassal. Az angol légihaderő parancsnoksága azzal a tervvel foglalkozik, hogy a Short Belfast típusú teherrepülőgépet utasszállító géppé alakítja át. A gépben 416 utas számára lesz hely. A repülőgép farában állóhelyek is lesznek, épp úgy, mint az autóbuszokban. A gépet, amelynek sebessége óránként 560 kilométer, a nagyobb európai városok közötti forgalom lebonyolítására akarják majd felhasználni.

ELŐRE MEGÉREZTEK az enyhe telet a sumoni halastavon telelő szürkegemek. Társaik már szeptember-októberben elvonultak délre, ezek azonban itt várják meg a tavaszt. Nyilván azért maradtak itt, mert megérezték, hogy az idei tél rövid és enyhe lesz.

NAPSZEMÜVEG, tranzisztoros rádióval a legújabb divat az Egyesült Államokban. Az ilyen napszemüveg a nagyhallók készülékéhez hasonló és darabonként 25 dollárba kerül.

AUTOSTATISZTIKA. Amerikai kutatók érdekes adatokat hoztak nyilvánosságra. 1964 elején a világon minden ezer lakosból harminchétrő jut egy gépkocsi.

A CUKORBETEGSÉG a nyugati országokban erősen terjed. A genfi Világégeszségügyi Intézet szerint a cukorbetegnek száma azok között is nő, akik elszoktak a testi munkától.

REKORDÖSSZEGGEL — 84 millió forintot betétállomány nélkül zárták az elmúlt évet a baranyai takarékszövetkezetek. Ebből 34 millió tavaly került a falusi bankokba. Naponta átlag százezer forintot, vagyis egy családi ház árát tették félre a szövetkezeti gazdák.

VÍZÁGYÚKKAL indították ostromot Pécsen a város levegőjének egyik szennyezőforrása, a régi eromű melletti salakhegy ellen. A hetven méter magas mesterséges hegy felső felét magassnyomású víz-sugárral valóssággal széllelvették, s a hegy magasságát negyven méterrel csökkentették. A kialakult terjedelmes platót őszig különféle növényekkel telepítik be.

A MAGYAR VÖRÖSKERESZT 120 ezer forint értékű takarót, tábori ágat és gyógy-szert küldött légi úton Algériába az árvíz és földrengés által sújtott lakosság megsegítésére.

A Heti Híradó 4. számában megjelent keresztrejtvény megfejtői közül az alábbiak kapnak egy-egy könyvet: Medzborszky István elítelt, Sopronkőhidai Országos Börtön; Peszleg Ferenc elítelt, Zalaegerszegi Megyei Börtön; Varga Tibor elítelt, Budapesti Megyei Börtön.

Heti HIRADÓ
(SAJTÓSZEMLE)
Szerkesztő:
A szerkesztő bizottság elnöke:
Kladka:
az Igazságügyminisztérium Bv.
Országos Járán... K... K...
Budapest, V. J. Steindl
utca 8.
— K... Pannónia, Budapest